

NAŠA LUČ

februar 2004, letnik 53, številka 2

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

ILJEV KOZOLEC

NAŠA LUČ

Glasiło Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Odločitev za selitev mora dozoreti v družini 2

Cerkev kot zavetišče 6

Oče evropskega združevanja 7

Novoletno taizejsko romanje v Hamburg 8

Veselje ob krstu otroka 9

Na svidenje na Marsu 10

Prisluhnimo domovini 11

Slovenija moja dežela 14

Iz življenja naših župnij 16

Leto brez sonca 38

Lučkin kotiček 41

Malo za šalo 42

Oglasi 43

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Cerkev sv. Jodrti nad Selcami

Druga str. ovitka: A. Veber: Ilijev kozolec v Retjah
Tretja str. ovitka: Miklavž je obiskal naše najmlajše

Četrta str. ovitka: A. Veber: Cerkev sv. Janeza Krstnika na Suhu

Kultura miru

Božični prazniki so že daleč za nami. Vedno znova se popraznično vzdusje prevesi v skrb, kako se znebiti nadležnih kilogramov, ki so se nehote nabrali ob prazničnih obremenitvah želodcev. Kako banalna, pa vendar resnična posledica svetih dni v družbi preobilja. V modernih družbah res ni enostavno ostati zgolj pri duhovnem doživljanju, ponotranjenju in duhovnem veselju. In vendar je trajno in neobremenjujoče za človeka samo to.

Angelsko oznanilo pastirjem v sveti noči: »Mir ljudem na zemlji!« ostaja svetu kot dobrohotna in nenehna hrepenenja vredna želja. Prav ta vrednota je izpostavljena bolj, kot se zdi verjetno sodobnemu zemljanu. Zlo časa se imenuje terorizem. Danes ni nevarnost vojna. Nihče se ne gre danes vojne, ko pa so nasilnežem njihovi cilji veliko lažje dosegljivi z zahrbtnimi napadi, s katerimi na hitro ustrahujejo ves svet.

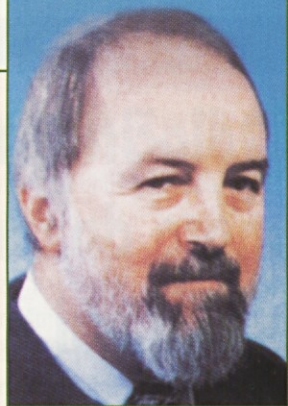
Papež, škofje in duhovniki so veselo betlehemske novice marsikje naravnali na te dejanske razmere v svetu, ki ogrožajo vse. Obramba pred terorizmom današnjih razsežnosti ni mogoča z navadnimi in legalnimi sredstvi obrambe. Strategija varnosti se je zelo zapletla, dejansko je ni mogoče več načrtovati na vojaški način. Hudobnež si bo vsak inteligentni obrambni mehanizem izposodil, da naredi naslednji korak zastraševanja in ubijanja.

Spirala zla se samo podaljšuje. Stroški varnosti presegajo vse ekonomske možnosti najbogatejših nacij. Ni rešitve. Vsaj tiste ne po človeški pameti.

Ostaja edino še možnost vzgoje ljudi za kulturo miru. Človek, ki je stopil na pot nasilja ter v mišljenju in načrtovanju brezobzirno seje strah in trepet, se lahko spreobrne in postane sodelavec miroljubnih. Človek se lahko spremeni. Drugega ne more, sebe pa lahko spremeni. Ne sam, ampak obsijan z lučjo resnice, ki je bila izrečena ljudem ob prihodu Boga na svet.

Po naravi komaj dosežemo to spoznanje. Ko pa božje delo pride do izraza in se mu človek svobodno podredi, tedaj se začnajo goditi čudovite stvari, ki osvobajajo od strahu, ker se poslej ni treba bati nikogar več. To je svoboda v Kristusu.

Naš svet potrebuje tisto kulturo spoštovanja človekove svobode, ki jo je dal in zagotovil Bog sam ob stvarjenju človeka in njegove bogopodobnosti. Drugače miru na svetu ne bo. Tako je treba razumeti tudi dan slovenske narodne kulture. Drugače miru med nami ne bo in to je slabo.

Janez Pucelj

Odločitev za selitev mora dozoreti v družini

Miriam, Gregor, Jasna in Maksi sestavljajo Batageljevo družino, ki se je meseca marca preteklega leta preselila iz Argentine v Slovenijo. Na Škofljici so si ustvarili nov dom in dovolili so mi, da za trenutek vstopim v njihovo življenje.

Kako bi se na kratko predstavili našim bralcem?

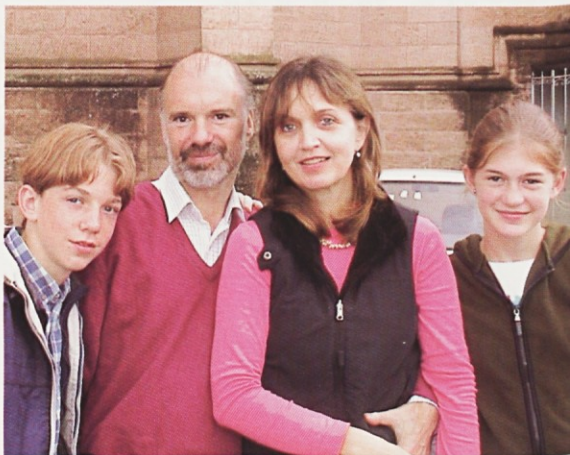
Gregor. V Argentini sem delal v metalurškem podjetju, Miriam pa je bila profesorica španskega jezika na srednji šoli in na učiteljskiču. Naši starši so v Argentino prišli leta 1948, kot vojni begunci. Poročili so se v Argentini in si v okolici Buenos Airesa (Veliki Buenos Aires) ustvarili svoji družini in zgradili domove. Tam sva oba z Miriam preživljala svoja otroška in mladostna leta. Hodila sva v argentinske šole, ob sobotah pa v slovensko šolo, kjer smo se temeljiteje poglobljali v svoje znanje slovenskega jezika.

Miriam. Jaz pa sem živela v San Justu in sem se kasneje »primožila« na Pristavo. Slovenski jezik sem v Balantičevi šoli poučevala že kot 16-letno dekle. Kasneje pa sem slovenski jezik učila tudi na srednješolskem tečaju ravnatelja Marka Bajuka.

V zakonu sva z Gregorjem postala bogatejša še za Maksija, ki ima sedaj 15 let in tukaj na Škofljici obiskuje 8. razred osnovne šole, ter Jasno, ki ima 14 let in hodi v 7. razred.

Vaša družinska življenjska pot se deli na dva dela, na argentinski in slovenski del. Argentina, vaša prva domovina?

Gregor. Vseskozi smo odraščali in živeli kot Slovenci, ki so vedeli, da bodo vse življenje živeli v tujini, v Argentini. Svoje slovenstvo smo skrbno ohranjali zaradi zavesti pripadnosti neki tradiciji, ki so jo gojili naši starši.

Družina Batagelj

Miriam. Sama sem na začetku to dvojnost prenašala veliko težje kot Gregor. V sebi sem čutila neko veliko razdvojenost. Velikokrat sem se spraševala: »Koliko sem Argentinka, koliko sem Slovenka?« Vprašanje me je dolgo časa begalo in nisem dobila jasnega odgovora. Kasneje šele sem prišla do spoznanja, da je vse to moja danost, da bom vedno Slovenka in Argentinka, da v sebi nosim tako latinsko vzgojo, ki mi jo je dalo okolje, v katerem sem živela, kot tudi slovensko stvarnost. Spoznala sem, da me tudi ta latinska dediščina lahko bogati in širi mojo slovensko dušo. Moram priznati, da kot mi je v Argentini na nek način manjkala ta slovenska dimenzija, sedaj tu pogrešam tisti delček argentinskosti v sebi in okolici. S to dvojnostjo smo zaznamovani. Nismo samo Slovenci, kot so bili naši starši, ampak v sebi združujemo in dopolnjujemo obe dimenziji.

Gregor. Res je. Včasih smo bili deležni različnih pritiskov ali boljše poudarkov, da smo »mi Slovenci«. In tako so se na drugi strani pojavili pomisleki: »Zakaj Slovenci, ko pa živimo v Argentini, tu bomo ostali vse življenje, itd.« Začelo se je dolgo razpravljanje, ali smo slovenski Argentinci ali pa argentinski Slovenci. Dolge in mučne razprave niso dale jasnega odgovora. Na koncu smo prišli do zaključka, da smo pravzaprav oboje. In v tem je lahko tudi naše bogastvo.

V slovenski skupnosti v Argentini ste bili, vsaj kolikor je meni znano, zelo aktivni na različnih področjih.

Gregor. Da. Res. V Argentini je bilo veliko druženja, srečanj, prireditev. Toda tudi tukaj v Sloveniji ali pa v samem kraju Škofljica se zelo veliko dogaja. Zdi se mi,

da je tudi tukaj zelo živo družabno in društveno življenje. Mi v Argentini, v slovenski skupnosti, smo bili na nek način primorani, da smo bili aktivni. Če smo Slovenci hoteli nadaljevati od naših očetov začrtano pot, smo bili prisiljeni, da smo se srečevali v različnih organiziranih oblikah. Tako smo lahko živeli med sebi enakimi, govorili isti jezik, gojili in razširjali našo slovensko kulturo. Brez tega bi kot narod zagotovo propadli. Morate vedeti, da je vse ostalo življenje zunaj društva potekalo v španščini, redno šolanje, službe, vsakodnevne obveznosti, vse je potekalo v španskem jeziku in v tem latinskem okolju. Biti aktiven v slovenski skupnosti je bila tako rekoč nuja za naše narodovo preživetje. Slovenski jezik smo sprejemali kot vrednoto, krščanstvo smo sprejemali kot vrednoto in v glavnem smo vsi vse zakramente prejemali v slovenski skupnosti; pripravljali so nas slovenski duhovniki, obiskovali smo slovenske maše. Vse to nas je izoblikovalo. Vsaj na začetku smo se v glavnem tudi poročali med sabo, čeprav moramo priznati, da je sedaj vse več mešanih zakonov. To pa se pozna v vsej skupnosti.

Ali ste prav zaradi tega dejstva morali ustanoviti tudi posebne šole slovenskega jezika?

Miriam. Seveda. Gregorjeva mama je ustanovila šolo, kjer se slovenskega jezika učijo predvsem otroci iz mešanih zakonov, in na njej tudi uči. Jasno je, da le-ti na začetku bolj slabo poznajo slovenski jezik, ker ga doma ne govorijo toliko, kot bi ga, če bi bila oba starša slovenske narodnosti.

Ali lahko rečemo, da je bila skupnost Slovencev v Argentini vsaj na začetku na nek način zelo zaprta skupnost, delovali ste v zelo omejenem krogu?

Miriam. Lahko, da je bila zaprta, vendar mi tega nisimo nikoli tako čutili.

Gregor. Naši starši na začetku niso poznali argentinskega jezika, niso imeli znancev, zato so se družili med sabo. Da so lahko ohranili svoje slovenstvo, so morali prirejati slovenske igre, peti slovenske pesmi, biti pri slovenskih mašah. Na nek način so se lahko ločevali in opredeljevali kot Slovenci. Po drugi strani pa smo imeli tudi veliko argentinskih prijateljev in se z njimi družili. Kdor pa ni znal slovenskega jezika, je bil v tem ozkem krogu izgubljen. Morda je bila slovenska skupnost v tem smislu na nek način zaprta, čeprav se je kasneje zmeraj bolj odpirala tudi navzven.

Vaša družina je bila v Argentini zelo aktivna na različnih področjih. Kako je s to energijo sedaj?

Gregor. Preden smo se preselili v Slovenijo, smo vedeli, da se bomo tu morali čimprej vključiti v neko skupnost, ki naj bi bila čimbolj podobna tisti v Argentini, na katero smo na nek način navajeni, z njo smo zrastle in se oblikovali. In mislim, da smo to tu dobili, vsaj nekaj podobnega. Istočasno pa svojo energijo porabljam za stike s prejšnjo skupnostjo. S pomočjo interneta smo zelo dobro povezani, pošiljamo jim razne članke, novice, vse kar bi jih tam lahko zanimalo ali pa bi jim prišlo prav. Ker sem bil sam prej v uredniškem odboru tednika Svobodna Slovenija, kjer sem sodeloval s korekturami, članki in samo pripravo tednika, poskušam po svojih močeh to nadaljevati tudi sedaj. Tednik Svobodna Slovenija ima častitljivo zgodovino. Z izhajanjem je začel v Sloveniji med nemško okupacijo. V času, ko so bili naši očetje v avstrijskih in italijanskih taboriščih, je za čas prenehal izhajati. V začetku leta 1948 je spet začel izhajati in to svoje poslanstvo nadaljuje do današnjih dni. Je politični časopis, ki se zanima za slovensko politiko, pri naša novice iz Slovenije, novice iz Argentine in govori o delovanju rojakov v Argentini. Vseskozi ostaja zvest svoji krščanski in demokratični usmeritvi.

Jasna in Maksi Batagelj

Miriam. Kot šestnajstletno dekle sem druge rojake začela učiti slovenski jezik. Do rojstva hčerke Jasne sem najprej učila v osnovni šoli, potem tudi na srednji šoli, bila pa sem tudi podravnateljica Slovenskega srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka. Vse se je v glavnem dogajalo v Slovenski hiši in v San Justu. Ukvarjala sem se tudi s prevajanjem. Prevajala sem v obeh smereh, pa špansko igro, ki smo jo potem tudi odigrali. Že kot mama sem prirejala pogovore o branju, o slovenskem jeziku itd. Oba z Gregorjem sva povezovala in vodila različne slovenske prireditve, tako da nama nikoli ni zmanjkalo dela. Delovala sem z vsem, kar je povezano s slovensko besedo. Gregor je med drugim tudi plesal pri folklori, jaz pa sem igrala na harmoniko. Bilo je zelo veselo in razgibano.

Pred časom se je kar nekaj družin preselilo v Slovenijo. Če odmislimo ekonomsko krizo v Argentini, kaj vas je prepričalo, da ste se odločili za ta korak?

Gregor. Leta 1985 so me povabili na študijske dneve v Drago na Opčinah pri Trstu. Takrat še nisva bila poročena in Miriam mi je rekla, naj pogledam, če bi obstajala kaka možnost, da bi si tam ustvarila dom, pa nisem videl možnosti. Leta 1995 smo že kot družina prišli v Slovenijo za dva meseca na obisk k sorodnikom. Bilo nam je zelo lepo, a tudi takrat nismo videli možnosti za preselitev. Leta 2001 smo bili spet v Sloveniji. Tokrat sem se sam udeležil srečanja slovenskih časnikarjev, ki na tujem sodelujemo pri urejanju različnih slovenskih medijev. Takrat smo močneje začeli razmišljati o možnosti, da bi zaživeli v Sloveniji. Toda še vedno nič konkretnega. Zdi se, ko človek gleda nazaj, da se je vse skupaj počasi pripravljalo, da je moralo zoreti in končno dozoreti. To ni enostavna odločitev. Kasneje pa je prišla tudi konkretna ponudba. Bratranec Marko Fink je bil na obisku v Argentini in nas je postavil pred dejstvo. Ali bi ali ne bi? »Seveda bi,« sem mu rekel, toda kaj, ko nimamo prave možnosti, ni zaposlitve, ni strehe nad glavo. Ko se je vrnil v Slovenijo, je malo iskal in izvedel za to hišo na Škofljici. Ogledali so si jo še drugi sorodniki, povedali, kaj vse je potrebno še popraviti, da bo primerna za vselitev. No, pa smo bili pred odločitvijo. Da ali ne? In rekel sem DA.

Miriam. Takrat se je bolj odločil Gregor. Jaz pa sem se ustrašila. Rekla sem, da ostanem v Argentini. Zbala sem se. Želela sem si, da bi vse to lahko prespala in ne bi bilo potrebno odločiti se. Nikoli ne bom pozabila, kako sva z Gregorjem leta 1991 ob osamosvojitvi

jokala, ko sva poslušala slovensko himno, kako sva ob obiskih v Sloveniji čutila, da spadava sem. Oba sva si tudi želela selitve. Razlika je samo v tem, da sem se jaz tega trenutka ustrašila, Gregor pa ne in je bil odločen, da gremo.

Gregor. Vrgli smo se v vodo, ker sem vedel, da bomo izplavali, ker vemo, kam in kako in imamo tudi pomoč, če bo potrebno. Ko sem se odločil, sem se odločil za to, da ni poti nazaj. Gremo tja in konec. Mislim, da so bila ves ta čas pred nami določena znamenja, da se bo vse to izpeljalo. Tudi Miriam je že prej razmišljala o preselitvi, določila je celo čas. Vsekakor mora to biti mesec marec, da ni zima, da otroci dokončajo šolo ...

Maksi. Tudi midva z Jasno sva se strinjala s tem, da se preselimo v Slovenijo. Mislim, da sta starša upoštevala tudi najino mnenje. Če se midva ne bi strinjala, potem mislim, da se ne bi preselili. Čeprav je res, da sam nisem točno vedel, kaj bo vsa ta selitev za nas pomenila. Zato se nisem niti bal. Toda ni mi žal. Meni je tukaj všeč.

Kako je bilo s službo?

Gregor. Že ko smo bili v Argentini, smo s pomočjo interneta iskali rešitve. Miriam je iskala možnosti, kako bi kot prevajalka ali profesorica španskega jezika našla primerno zaposlitev. Še ko smo bili nazadnje na obisku v škofovih zavodih, so ji omenili neko možnost poučevanja jezika, kar pa se je kasneje izkazalo za neizvedljivo. Torej nič konkretnega, ampak samo določeni poizkusi.

Miriam. Ko pa smo prišli v Slovenijo, smo intenzivno začeli iskati na različnih mestih.

Ali ste imeli pri tem kakšne težave, so se pojavili kakšni pomisleki pri delodajalcih?

Miriam. Ne. Nikoli nisem imela takšnega občutka. Povsod te sprejmejo odprto in ni nobenih težav. Ne zahtevajo nič več kot od drugih. Meni celo ni bilo potrebno predložiti nobenega potrdila, da znam slovensko, čeprav so vsi vedeli, da prihajam iz Argentine, da imam končane tamkajšnje argentinske šole. To mi je dalo misliti, kako veliko zaslugo za vse to imajo tisti, ki so nas od malega učili slovenskega jezika na naših sobotnih šolah. To je njihova zasluga in to vidim kot milost, ki je bila dana Slovencem v Argentini.

V oddaji z naslovom To drevo je na tujem zraslo, ki je bila predvajana na italijanski televiziji, je Miriam

rekla, da se vi niste vrnili v domovino, ampak da ste se preselili. V čem je razlika?

Res je. Nismo se vrnili, ampak preselili. Če bi rekla, da smo se vrnili, potem bi to pomenilo, da Argentine nisem marala, da ni bila del mene. To ni res. Tudi njo sem čutila kot svojo domovino. Sedaj pa smo se preselili v domovino, kamor dejansko spadamo. Argentino imamo še naprej radi. Toda Slovenija je naš drugi dom in sem tudi spadamo. Za naše starše je bila Argentina tujina, za nas, ki smo bili tam rojeni, pa ne.

Kako bi po devetih mesecih bivanja v Sloveniji opisali to novo realnost?

Maksi. Jaz vidim veliko razliko predvsem v tem, da sedaj živimo v naravi, prej pa smo živeli v velikem mestu. To mi je všeč. Rad sem na deželi, okoli nas je gozd, vse je zeleno, pozimi pade sneg. Če hočeš iti v mesto, greš v Ljubljano, ki je zelo blizu, drugače pa sem raje na deželi.

Jasna. Tudi meni je tukaj zelo všeč. Lahko se vključiš v različne aktivnosti. Sama sem zelo rada med skavti. Sodelujem tudi pri otroškem pevskem zboru v župniji Škofljica in imam že kar veliko prijateljev in prijateljic. Mislim, da se zelo dobro razumemo. Še vedno pa sem v stikih prek interneta in pošte s svojimi prijateljicami v Argentini. Toda tukaj mi je lepo.

Maksi. Tudi jaz sem se pridružil skavtom, hodim še v glasbeno šolo in k rokometu. Imam že veliko prijateljev, s katerimi se razumemo.

Ali ljudje v Sloveniji dovolj poznajo vašo slovensko skupnost v Argentini?

Gregor. Mislim, da ne. Tisti, ki so imeli kakršen koli stik s kakšnim posameznikom od tam, že vedo nekaj,

na splošno pa ne. Večina jih pravi, da so nekaj slišali, kaj več pa ne vedo. Ne poznajo nas dobro, ne vedo za vse naše aktivnosti, ne vedo in ne morejo čutiti tistega, kar smo čutili mi, ko smo peli slovenske pesmi, igrali slovenske igre, peli himno in dvigali slovensko zastavo.

Miriam. Se strinjam z Gregorjem. Čeprav moram reči, da se stvari tudi tukaj spreminjajo. Ravno danes sem prebrala v nekem časopisu, da morajo učenci za Cankarjevo priznanje prebrati knjigo pisatelja Zorka Simčiča z naslovom Človek na obeh straneh stene. To je naš rojak, knjiga je bila izdana v Argentini in opisuje življenje Slovencev v Argentini. Nenazadnje je to zelo težka knjiga in to me je zelo prijetno presenetilo. Prav tako sem na različnih proslavah tukaj slišala Balantičeve pesmi, ki je bil tukaj prej pozabljen, odkrit pa v Argentini. Bila sem na večeru, ki je bil posvečen Karlu Mauserju, s katerim smo mladi v Argentini imeli zelo močne stike.

Zanimiva se mi zdi vaša misel, Miriam, ki ste jo neke izrekli, da ste dolgo časa poznali samo poezijo do Prešerna. Kako to?

Ja, res je. Vendar je bilo to rečeno bolj simbolično. V naši skupnosti smo v slovenski šoli v glavnem spoznavali temelje slovenske književnosti. Učili smo se, brali poezijo in prozo zlasti tistih avtorjev, ki so bili najbolj pomembni za našo kulturo. Imam občutek, da so naši učitelji poznali našo kulturo do tam, ko so bili primorani zapustiti domovino. Kasneje smo kot mladi iskali še naprej. In sami smo odkrili, da so tu še Pavček, Minatti, Šalamun, Kovič. Preko njih smo odkrili, da se tudi v slovenskem jeziku da povedati nekaj sodobnega. In to je bilo zame veliko prijetno presenečenje.

V stanovanjih po slovenskih družinah v Argentini je moč opaziti veliko slovenskih motivov. Hiše in stanovanja so morda celo bolj »slovensko urejena« od teh pri nas doma. Kako diha vaše sedanje stanovanje?

Miriam. Ni še povsem urejeno, toda že sedaj lahko vidite veliko stvari, ki so tako slovenske kot argentinske. Mislim, da bo pri nas vsakega po malo. Sedaj včasih poslušamo argentinsko folklorno glasbo, Maksi je prinesel nekaj argentinskega rocka, ki ga je tam običajno poslušal po radiu. Mislim, da homo poskusili združiti obe kulturi. Vse to nas lahko samo bogati.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Cerkev kot zavetišče

Do svečnice, 2. februarja, imamo Slovenci navado prepevati božične pesmi. S praznikom Jezusovega darovanja v templju se sklene božični čas. Prišlo mi je na misel, da pravzaprav po prazniku Gospodovega razglašenja, ki mu ljudsko rečemo tudi praznik svetih treh kraljev, manjka še en praznik, ki bi postavil v ospredje pomemben dogodek iz Jezusovega življenja. Na kaj mislim?

Na Jezusov beg v Egipt, o katerem poroča evangelist Matej. Jožef je bil v spanju opomnjen, da kralj Herod streže detetu po življenju. »Hitro vstani, vzemi otroka in njegovo mater in beži v Egipt ...« (Mt 2,13). Tako angel naroči Jožefu. Umora nedolžnih betlehemskih otrok se spominjamo na »tepežni dan«, kot temu spominu rečejo ponekod v Sloveniji; svoje mesto je ta dogodek dobil tudi v liturgičnem koledarju, 28. decembra: spomin nedolžnih otrok, mučencev. Škoda, da še beg svete družine ni prešel v liturgični spomin kot poseben praznik. Ovrednotil bi lahko, tako kot so to storili številni slikarji in umetniki, pomembno sporočilo tudi za vse nas.

Kaj lahko razberemo iz evangeljskega poročila o sveti družini, ki je na begu v Egipt? Najprej to, da je bila sveta družina že takoj po Jezusovem rojstvu begunska družina; da s tem deli usodo tolikih beguncev. Čedalje več jih je tudi v našem času. Nadalje je Egipt tista dežela, kjer je bilo izvoljeno ljudstvo v sužnosti in ga je Bog po Mojzesu izpeljal ter mu poklonil svobodo in obljubljeno deželo. Gre torej za močno sim-

bolično ozadje. In končno je beg v Egipt tudi prisposoda našega življenja.

To, kar se novega rodi v nas, je potrebno zaščititi in obvarovati pred silami zla, tako pred Herodom, ki lahko predstavlja verigo zla na zunaj, v družbi, kjer nam je dano živeti, kot tudi pred tistimi silami, ki hočejo v nas samih ohraniti vse po starem, ustaljenem, gotovem. Otrok je prisposoda novega. Kadar sanjamo o otroku, tako pravijo psihologi, nekaj kliče v nas in pravi, da bi rado prišlo na dan: novo življenje. Psihologi danes radi govorijo o notranjem otroku, ki je v vsakem izmed nas. John Bradshaw meni, da je vsak človek v sebi božji otrok, ki je izpostavljen svetu, zato ranljiv in potreben zaščite. Z očetovsko in materinsko skrbjo mora vsakdo negovati tega otroka v sebi, mu nuditi varno zatočišče in poskrbeti, da bo rasel v miru in na toplem.

Evangelist Matej sklene pripoved o begu v Egipt z drugim angelovim opozorilom Jožefu. »Vstani, vzemi otroka in njegovo mater in pojdi v izraelsko deželo, kajti pomrli so, kateri so mu stregli po življenju« (Mt 2,20). Življenje božjega deteta je zdaj na varnem. Novo, ki nastaja v nas, dobi svojo trdnost, sile zla, ki so zunaj in v nas, ne morejo več uničiti novega življenja. Zmagalo je dobro. Nič mu ne more več škodovati.

Ali ni tudi Cerkev zavetišče, kjer je novo, ki se rojeva v človeku in v človeštvu, na varnem, na toplem? Duhovno poslanstvo Cerkve je obvarovati in negovati božjega otroka v vsakem človeku, ščititi ga pred zavzniki zla, ki so na delu v vsaki človeški družbi in tudi v vsakem človeškem bitju. Cerkev! Poklicana si, da tako kot sveti Jožef poslušas božjega angela in če je potrebno, bežiš, postaneš begunka in tako obvaruješ krhko in vsem nevarnostim izpostavljeno bitje božjega srca v svetu in v duši vsakega človeka.

Zvone Štrubelj

(Stuttgart) Najmlajši so prišli po božični blagoslov.

Oče evropskega združevanja

Prihajamo v Evropo. Nekateri že odštevajo »countdown« v nestrpnem pričakovanju našega vstopa v Evropsko unijo. Drugi bijejo plat zvona, ker nas bo požrla neka neznana zloba, ki prihaja z zahoda. Za nas, za narod in posameznike (tudi izseljence) bo gotovo neko novo izkustvo, v katerem se bomo morali znajti. Vendar pa po vsej verjetnosti večina stvari ne bo na hitro nič drugačna, kakor je danes.

Kaj je pravzaprav spočelo Evropsko unijo? Kdo je pobudnik in zakaj je prišlo do idej o evropskem združevanju? Kakšni interesi so bili odločilni za te zamisli? Kako, da je ideja našla toliko soglasja in podpore, da je lahko prešla iz zamisli v udejanjenje?

Zgornja vprašanja nas usmerjajo v zgodovinsko pomembna dejanja. Ni težko najti ljudi, ki so dali pobude in tudi opravili prve najosnovnejše priprave na združevalni proces evropskih držav. Možje, ki so v prvih letih po drugi svetovni vojni nosili najvišje politične odgovornosti velikih narodov: Italijan Alcide De Gasperi, Francoz Robert Schuman in Nemec Konrad Adenauer stoje na začetku dolge poti do današnjega stanja evropske skupnosti. Začetek je bil težaven, razvoj počasen, vendar razpoznaven, saj je vodil v današnje dosežke evropske skupnosti narodov.

Oglejmo si nekoliko bolj krščanskega politika Roberta Schumana.

Rojen je bil v Luxemburgu 1868, umrl 1963. Po končanem

pravnem študiju v Nemčiji je opravljal najprej advokatsko službo v Metz. Od leta 1919 se je vključil v dejavno politično življenje v Ljudski demokratični stranki. Tik pred začetkom vojne 1940 je postal državni sekretar za begunce. Septembra tega leta je bil deportiran v Nemčijo, vendar mu je uspelo 1942 pobegniti in se pridružiti francoskemu odporu (résistance).

Leta 1944 je bil med ustanovitelji krščansko demokratske stranke MRP. Med 45 in 46 je bil član obeh ustavodajnih zborov in od leta 46 do 62 poslanec francoskega državnega zbora. Nekaj časa je bil minister za finance, od 47 do 48 ministrski predsednik. Kot zunanji minister (48 do 53) je predlagal ustanovitev Evropskega združenja za jeklo in premog. Ustanova je zaživela in postala znana kot Schumanov plan. Cilj tega je bil prenos kompetenc odločanja o evropski težki industriji na nadnacionalni gremij, ki naj bi preprečeval konfliktno situacije in omogočil usklajen razvoj. Seveda je bila s tem zaustavljena nemška dominantnost na tem področju in Franciji zagotovljena vodilna vloga pri evropskih povezavah ter zasledovanju neodvisnosti od ZDA v svetovnih političnih interesih. Schuman se je zavzel tudi za oblikovanje skupnega evropskega obrambnega sistema. Nekaj let je bil predsednik evropskega gibanja ter od 1958 do 1960 predsednik Evropskega parlamenta. Leta 1958 je prejel mednarodno priznanje »Karlspreis« mesta Aachen, ki ga podeljujejo zaslužnim Evropejcem.

Robert Schuman, idejni oče združevanja Evrope

EU ima prihodnost, če bo upoštevala svojo zgodovino in po meri evropskega človeka uravnavala razvoj skupne zavesti, upoštevala mnogovrstne kulturne dediščine in enakopravno postavljala skupne imenovalce. Ta osnovna ideja izhaja iz prve pobude, ki jo je dal Robert Schuman in je za zdrave odnose med evropskimi narodi edina formula, ki lahko privede do močne politične in ekonomske enote. Podlaga vsemu je kulturna in duhovna dediščina, ki je last ljudi in narodov tega kontinenta.

Novoletno taizejsko romanje v Hamburg

Za novo leto vabi taizejska skupnost mlade iz vse Evrope, da se ji pridružijo pri molitvi za mir in spravo med narodi.

Vsako leto je (popularno poimenovano) »novoletno« romanje v drugi evropski prestolnici. Letos je bil na vrsti Hamburg, ki je z veseljem sprejel množico več kot 40.000 romarjev. Prišli smo od Rusije do Portugalske, od Romunije do Francije, iz Slovenije pa nas je bilo 715. Po dolgi vožnji so nas sprejeli na sprejemnem mestu in nas v manjših skupinah poslali v čim več župnij, katoliških in protestantskih, samega Hamburga in okolice. Na župnijah pa so nas namestili k družinam ali po šolah, če prvih ni bilo dovolj. Romarji so običajno že navajeni, da je namestitev lahko zelo raznolika.

Program je bil tudi letos zaznamovan z molitvijo. Najprej zjutraj na župniji, potem opoldan in zvečer na sejmišču. Po prvi molitvi je pogovor po majhnih skupinah, kjer se srečajo mladi iz različnih koncev starega kontinenta z »oči v oči«, po opoldanski molitvi pa taizejski bratje pripravijo množico zelo različnih delavnic, ki jih ponudijo mladim na izbiro. Vsak si v tem času kdaj izbere tudi »prosti program« ali obisk mesta, ki nas gosti.

Letos nas je brat Roger povabil k razmišljanju o izviru našega veselja, ki izvira iz evangelija in je božji dar. Napredovanje v veselje je napredovanje v zaupanju, nam je pisal, ko vztrajamo pred Bogom v nenehnem molitvenem odnosu z Njim. Taka drža rojeva občestvo, ki je delo Svetega Duha. Občestvo pa je prostor preizkušnje naše vere in ljubezni.

Posebni dogodek letošnjega romanja je bilo »nacionalno srečanje«, ko smo se slovenski romarji zbrali k svojemu praznovanju. Medse smo povabili tudi naše Hamburgčane, ki so se nam množično pridružili. Med mašo smo jih pozdravili z mogočnim in dolgim aplavzom, posebej za tiste, ki so tudi sami odprli vrata za romarje. Pri sveti maši, ki je pokala od veselja, smo bili prav lepo uglašeni na geslo romanja. Jezus je izvir našega veselja, on, ki je prav v božičnem času otrok. Po maši smo se tudi zahvalili vsem, ki z vztrajno skrbjo pazijo, da vse poteka tako, kakor je treba. Posebej smo omenili go. Vero, ki nam prevaja nagovore br. Rogerja, g. Mateja, ki skrbi za red in disciplino ter hiter sprejem na dan prihoda, mladim iz župnije Domžale ter Hitrim polžem za pripravo in animacijo sv. maše narodnega srečanja.

V tako množičnem srečanju smo Slovenci že davno prisotni in poznani. Veselje, ki smo ga našli v Hamburgu, smo prinesli domov in ga bomo širili naprej v naših domačih občestvih. Polni vtisov in srečanj smo se vračali in že spraševali: »Kje bo naslednjič?«

Andrej Poznič

Pričevanje na nacionalnem srečanju slovenskih romarjev

Veselje ob krstu otroka

Naj bo fantič al' deklina, botri grejo na 'n pol'č vina, obhajajo vesevo tisti dan, ko je nastopiv nov kristjan. Mežnar tud' pride na en gvaž, fajmošter za njim počas'...

Nekoč so dojenčki pogosteje umirali kot v našem času. Da ne bi kdo umrl brez krsta, je katoliška Cerkev naročala čimprejšnji krst. Mati zato ni mogla biti navzoča in solidarno z njo tudi oče ni spremljal otroka h krstu. To nalogo so opravili botri. Tudi sedaj se priporoča, naj s krstom ne bi predolgo odlašali, se pa počaka toliko časa, da si mati opomore in je lahko pri krstu svojega otroka poleg. Čimprejšnji krst pa so si želeli tudi starši, da ne bi imeli »pogana« v hiši in ker so verovali, da bo otrok tako bolj obvarovan pred boleznijo in nesrečami.

Zelo pomembna naloga je bila izbira botrov. Bolj kot sorodstvene vezi je bilo pomembno, da so botri ugledni ljudje. Ugled se je meril predvsem po dobroti in krščanskem življenju. Premožnost ni bila najvažnejša, vendar se je pri premožnih dobrota lažje opazila. Najbolj znane po dobroti so bile botre, doma iz mlina. Poznal sem kar nekaj takih dobrih žensk, o katerih se je govorilo, da so bile mnogim krstne botre in so vsakemu krščencu vsakič, ko je prišel mimo, dale ne samo kos belega kruha, ampak tudi cel hlebček za domov.

Za botre je veljalo, da se jih mora zelo spoštovati, in to ne samo otroci, ampak tudi starši. Tega so se vsi dobro zavedali. Kar sta boter ali botra rekla, je bilo treba ubogati.

V sedanjem času je v navadi, da botri in drugi sorodniki prinesejo darila: različne oblekice, verižico s križcem ali uhane. Nekoč so prinesli predvsem krstno blazinico iz lepega belega blaga, na Koroškem pa iz rdečega. V to blazinico so zavili otroka, ko so ga nesli h krstu. Na Koroškem pravijo tej blazinici »križovnik«, kar izvira iz besede krizma, s katero je maziljen otrok ob krstu in pomeni prejem Svetega Duha.

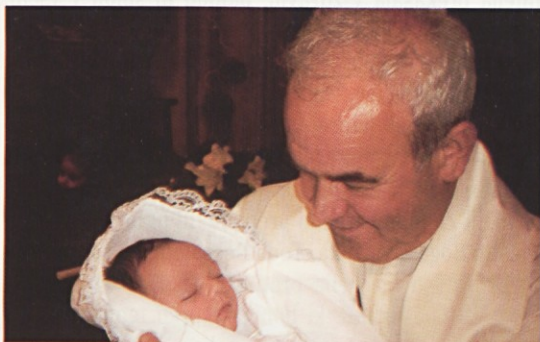
Kakšno ime bodo dali otroku, je odločalo nekaj pravil. Prvorojenec je navadno dobil ime po očetu ali materi. Naslednji otroci so navadno dobivali imena po sve-

tniku, ki je bil najbližje rojstnemu dnevu ali pa je gođoval prav na rojstni dan otroka. Odločali pa so največ botri. Seveda so verjetno upoštevali skrite želje staršev, predvsem očeta, ker mati po tradiciji botrom ni smela izraziti svoje želje. Ker so botri radi zavili v gostilno tudi pred krstom, zlasti če so prišli pred dogovorjeno uro, so včasih tudi preveč popili. Nekateri so popili tudi za korajžo, saj so se bali župnika, če ne bi znali moliti vere. Tako se je zgodilo, da so pozabili, kakšno ime naj bi dali otroku. Potem ni bilo več pomoči. Otrok je pri krstu dobil napačno ime in to je ostalo, če so starši želeli ali ne. Posebno čudna in nepriljubljena imena so dobili nezakonski otroci, čeprav sami niso bili nič krivi.

Na Gorenjskem je lepa navada, da med potjo, ko nesejo otroka v cerkev h krstu, dajo prvemu otroku, ki ga srečajo, dva kosa kruha in denar. To naj bi pomenilo, da želijo novokrščencu, da bi bil radodaren.

Ko so botri prinesli otroka domov, so ga dali materi v naročje. Ta ga je poljubila in pokrižala, ponekod mu je na uho zmolila vero ali očenaš z namenom, da bi otrok znal moliti in živeti po veri.

Janez Modic

Zdrobov pečenjak

Potrebujete: liter mleka, sol, pol litra pšeničnega zdroba, eno jajce, dve do tri žlice olja ali margarine, sladkor. V vrelo slano mleko zakuhamo zdrob. Vre naj vsaj deset minut. V tako nastalo belo polento zamešamo jajce. Na pekaču segrejemo olje ali margarino, potresemo s sladkorjem in ko začne sladkor karamelizirati, z lopatko nadevamo zdrob po vsem pekaču. Postavimo ga v vročo pečico (200 °C) in pečemo, da zarumeni (okrog 25 minut). Nato ga premešamo, z vilicami zdrobimo in ponudimo s kompotom ali čežano. Če ga ne sladkamo, lahko ponudimo tudi s solato.

Na svidenje na Marsu

Oddahnil sem si, ko sem v začetku novega leta prebral, da je vesoljska sonda Spirit srečno pristala na Marsu po sedmih mesecih potovanja, dolgem 487 milijonov kilometrov. To ni velik dosežek le za NASO, marveč za vse človeštvo. A čemu sem se ob tem dogodku oddahnil?

Prav tedaj sem namreč odložil knjigo Naše zadnje stoletje. V njej Martin Rees, profesor astrofizike v Cambridgeu, razloži, kakšne nezgode vse nas čakajo v tem stoletju zaradi iznajdb tehnološkega in nadaljnje rasti svetovnega prebivalstva. Za las smo ušli atomskemu uničenju, trdi znanstvenik, že nas ogrožajo genetika in biotehnologije, robotika in računalništvo ... Človeku bodo njegove stvaritve ušle iz rok, naj bodo to kloni ali roboti, kiborgi (kinetični organizmi) in podobna biološka in tehnična bitja, ki bodo svojega iznajditelja prekašala v zdravju, pameti in sploh v vsem. Torej, zbogom človeštvo, se proti koncu knjige poslavlja zgrožen bralec. Ne, vztrajati je treba do konca: Rees pozna rešitev. Nekaterim bo uspelo uiti z Zemlje in ti bodo živeli naprej »na Luni, Marsu ali pa prosto lebdeli kje v vesolju«. No, zdaj razumete, zakaj sem si oddahnil! Še je upanje za nas ljudi, pa čeprav bomo zavozili Zemljo, ker smo prepametni in hočemo nadomestiti Boga Stvarnika. Toda Rees nam daje še pol stoletja, preden bo treba proti Marsu. Zato menim, da bom še med tistimi, ki bom že pred temi usodnimi dogodki odleteli z Air Matilda nebesom naproti.

Po drugi strani pa bi na rdeči planet rad odletel že danes. Razlog je preprost: doma o vsem odločajo ljudje, ki presegajo bodoče znanstvenike in njihove zadržujoče izume. Samo v prvih tednih novega leta je vrsta primerov, ko je pamet kar eksplodirala. Naj omenim dva.

Svoj čas so Ljubljani in deželi vladali komunisti, ki niso izdali dovoljenja za džamijo. Isti so sedaj, ko imajo končno opozicijo in morajo na volitve, izdali dovoljenje za gradnjo. Nekaj milijonov naftnih dolarjev, ki jih bodo »napredne« stranke za to »pokasirale«, bodo s pridom uporabile v volilni kampanji proti demokratični opoziciji. Muslimani tako že krojijo uso-

do Slovenije, a ne verske in arhitekturne, marveč politično. Kot se za muslimane spodobi, bodo to dovoljenje pripisali Alahovi moči in mu zgradili džamijo, večjo od vseh ljubljanskih cerkva skupaj. Združene komunistično-liberalne sile so bile za gradnjo džamije pripravljene

storiti vse, saj gre vendarle za osnovne pravice vernih, da imajo kje moliti, so dopovedovale. Kako to, da se tega niso spomnili v več kot pol stoletja? Še huje: kako da se tega ne spomnijo tedaj, ko ne gre za muslimane? Isti komunisti-liberalci vladajo v Velenju. Verniki - samo ušivi katoličani brez nafte! - tam že leta prosijo za dovoljenje za gradnjo cerkve. Škof Kramberger je celo blagoslovil križ na mestu, kjer naj bi stala. Pa nič! Ta križ na cerkveni zemlji je sedaj nekdo požagal. Ste pričakovali zgražanje, obsodbe, dejanja župana in njegovih? Naivci! Dokler bodo v Velenju na oblasti komunisti in somišljeniki, tam ne bo stala cerkev, posvečena škofu Antonu Martinu. Če hočejo katoličani cerkev, naj si jo postavijo na Marsu!

Da ni vse črno v deželi, priča ustanovitev kluba ateistov SVIT, kar je kratica načel združenja: svobodoumnost, vednost, izkušnje, tuzemskost. Šestdeset junakov je spoznalo, da država premalo zatira katoliško vero. Toži se jim po letih 1945 - 1999, ko so državo imeli v rokah brezverci in so po mili volji pobijali, zapirali, preganjali, zatirali ... katoličane. Ker oblasti tega ne smejo več početi - Evropa pravi, da ni civilizirano! - in se država pretvarja, da je nevtralna, so nostalgiki rdečega terorja vzeli zadeve v svoje roke. Še preden bo človeštvo moralo bežati v vesolje zaradi robotov, klonov, kiborgov ipd., kot napoveduje astrofizik Rees, bo klub brezvercev poskrbel, da se Slovenija očisti katolikov. Ker pod zemljo ni prostora zaradi sto tisoče vernih, ki jih je tja poslal državni znanstveni ateizem, nas bo klub brezvercev zagotovo poslal na Mars.

Ker je Spirit - Duh (kako krščansko!) pristal na Marsu, sem si po eksploziji pameti na Slovenskem oddahnil. Svet je velik, zato nasvidenje na Marsu!

Drago K. Ocvirk

REKLI SO ...

**Nadškof Rode
Sveti sedež je razočaran nad Slovenijo**

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode je v pogovoru za Studio ob 17-ih Radia Slovenija med drugim spregovoril tudi o nedavni odločbi ustavnega sodišča o vatikanskem sporazumu, verouku v javnih šolah, celibatu, korupciji in o tem, zakaj Slovenija nima kardinala.

Kot je ocenil nadškof Rode, je vatikanski sporazum, ki še ni ratificiran, dober, a ne prinaša nič posebno novega.

Po njegovih besedah je za Cerkev bolje, če sporazume sklepata Sveti sedež in država, in ne država in Cerkev na lokalni ravni, čeprav je ta pot morda krajša. Če je sporazum sklenjen med Slovensko škofovsko konferenco in slovensko vlado, je to interni sporazum, zavezujoč le v slovenskem prostoru. Če pa je sporazum sklenjen s Svetim sedežem, pa je mednarodnopravni in ga država ne more kar tako spreminjati. Mednarodni sporazumi so veliko bolj trdni, trajni in stabilni, ne glede na to, kdo je na oblasti, je še poudaril Rode.

Rode trenutno ne vidi možnosti za uvedbo verouka v javne šole.

“V tem trenutku ne vidim možnosti za uvedbo verouka v javne šole, vendar pa se zanj lahko najde prostor ob spremembi šolske zakonodaje,” je še povedal ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode.

(Milano) Klara in Antonio, zvesta člana milanske skupnosti, sta praznovala srebrno obletnico poroke.

Na možnost kasnejše uvedbe verouka v javne šole računa zato, ker ustavno sodišče ni pristojno, da prepove spremembo šolske zakonodaje. To naj bi bilo res toliko bolj, ker je trenutna prepoved verouka po njegovem mnenju v nasprotju z deklaracijo o človekovih pravicah, ki govori o zagotovitvi vzgoje otrok v skladu z verskim in moralnim prepričanjem staršev. “Delamo, da bi se mnenje v Sloveniji pa tudi v državnem zboru spremenilo, normaliziralo in postavilo v skladu z ostalimi državami v Evropi,” je priznal slovenski metropolit.

Nadškofova stališča so podobna papeževim.

Na vprašanje, koliko je omejen s funkcijo nadškofa pri izražanju lastnih stališč, je dejal, da je slednja zelo za-

(Essen/Baasem) Duhovna obnova vedno znova privlači mnoge.

vezujoča o zadevah, ki se nanašajo na nauk Cerkev. "Nauk sem zavezan oznanjati, vendar je tako tudi moje osebno stališče, tu ni praktično nobenega razhajanja, moje mnenje je skoraj identično s papeževim," je dodal Rode. Tako bi zoper stališče rimskokatoliške Cerkve o celibatu, s katerim se sicer v popolnosti strinja, lahko izrazil pomisleke. Po Rodetovih besedah je pomislek o celibatu, za katerega verjame, da lahko komu v določenem življenjskem obdobju predstavlja problem, v splošnem pa naj bi bil dober za Cerkev, pred leti izrazil neki nemški kardinal, pa razen določenega nelagodja v Rimu ob sprejemu teh pomislekov ni bil deležen nobenih posledic.

Gospodarska in medijska moč sta v rokah bivših oblastnikov.

"Struktur greha" - korupcije in zlorab določenih slojev - je sicer v Sloveniji manj, kljub temu pa je bilo med tranzicijo v vpletenih krogih nekaj narobe, meni ljubljanski nadškof. Gospodarska in medijska moč sta namreč več ali manj v rokah bivših oblastnikov in partije, zato se sprašuje, če je bilo vse prav. Pri privatizaciji namreč socialno vprašanje ni bilo pred očmi, zato je bilo izgubljenih veliko delovnih mest. Sam upa, da se to počasi popravlja in da skuša slovenska družba postati bolj pravična.

Cerkveni objekti so popolnoma javni objekti.

Glede cerkvenega lastništva Blejskega otoka, Brezij in Triglava, Rode ne vidi nobenih zadržkov, saj meni, da je rimskokatoliška Cerkev dobro varovala simbole in ni razloga za prepričanje, da to ne bi počela še naprej. Ker je po nadškofovih podatkih 60 odstotkov Slovencev rimskokatolikov, je prepričan, da so objekti

v cerkveni lasti pravzaprav popolnoma javni objekti. To naj bi veljalo, vsaj kar zadeva Blejski otok in cerkev na Brezjah, ki sta sakralna objekta, medtem ko so Triglav tako ali tako podarili slovenskemu narodu.

Sveti sedež je razočaran nad Slovenijo.

Na vprašanje, zakaj za kardinala ni bil imenovan noben Slovenec, je poudaril, da je vsako iskanje razlogov lahko le ugibanje. Če pa bi razloge moral iskati sam, bi jih iskal v tem, da se sami vidimo večje, kot smo, še bolj pa v tem, da je Sveti sedež v zadnjih dveh letih razočaran nad Slovenijo, je še povedal. Prepričan je namreč, da si ob tako nenaklonjenem odnosu vlade in medijev do rimskokatoliške Cerkve Slovenija ne zasluzi časti, ki jo prinaša imenovanje kardinala.

Strankarske drobtinice:

V letu 2003 ni bilo sprememb pri delu vladajoče koalicije, je povedal predsednik NSi Andrej Bajuk. V državnem zboru je tako glasovalni stroj preglasoval tudi dobre opozicijske predloge, vendar se učinkovitost dela opozicije ne more meriti po količini sprejetih predlogov, temveč po tem, kako pripomore k oblikovanju javnega mnenja do določenih vprašanj. Od šestih zahtev koalicije Slovenija za večjo demokratičnost v državi je bila izpolnjena le ena, in sicer neposredni televizijski prenosi sej državnega zbora. Ti so med drugim pripomogli k večji osveščenosti državljanov, ki se je pokazala v lanskem letu. Bajuk je prepričan, da se resno delo in dosledna načelnost obrestujeta, zato pričakuje, da se bo položaj NSi v državnem zboru po jesenskih volitvah še okrepil ter da bo njihov kandidat na volitvah v Evropski parlament Alojz Peterle brez večjih težav dobil zadostno podporo.

(Stuttgart) Zakonski pari, ki so prejeli blagoslov Cerkve ob jubilejih.

Politika me ne zanima, kot to velja za mlade Slovence, vsaj tako kažejo nekatere objave v slovenskih medijih; a me je kljub temu zmotilo sedanje razmišljanje strank, ki želijo v Bruselj poslati predstavnike ljudstva, ki jih bo določila stranka in ne ljudstvo. Prepričan sem, da bi stranke morale predstavnika, ki bi Slovenijo zastopal v Evropskem parlamentu, voliti neposredno in ne s pomočjo strankarskih list.

Vladimir Urbanc, Montreal

Slovenski vstop v EU pa bo po njegovem mnenju imel dolgoročni vpliv na domači politični in gospodarski razvoj, saj predstavlja v svet usmerjeno prihodnost, v skladu s sodobnimi demokratičnimi standardi.

V SDS v volilnem letu 2004 pričakujejo dober rezultat tako na junijskih evropskih kot tudi na volitvah v državni zbor konec letošnjega leta. Volivce bodo skušali po besedah podpredsednika slovenskih demokratov Mihe Brejca prepričati, da so močna alternativa, ki gradi na vrednotah evropske civilizacije, ki ima vizijo in ki ne gradi politike od danes na jutri ali iz rok v usta, kakršna je politika sedanje vladajoče politike. Brejc sicer meni, da bo SDS na parlamentarnih volitvah težko dosegla bistveno večji delež glasov kot leta 2000 (15,8 odstotka), če se bo nadaljevala sedanja politika LDS in "če nam bo medijski prostor še naprej tako nenaklonjen".

Na novembrskem kongresu izvoljeni predsednik Janez Podobnik optimistično pričakuje volilno leto 2004, v katerem se bo že po junijskih volitvah v Evropski parlament pokazalo, kako uspešno je ljudsko stranko prevzel od Franca Buta.

"Postkongresni bonus", ki so ga pokazale nekatere raziskave javnega mnenja, je po Podobnikovem mnenju dokaz, da je predvsem večji del "apatično neopredeljene politične sredine" odprt za široko ljudsko stranko.

Predsednik SLS meni, da se na politični sceni napovedujejo nekateri premiki. "Želimo biti akter teh premikov oz. biti njihov aktivni sooblikovalec. Slišimo o nekaterih staro-novih povezavah, levo-desnih, ki so morda povezane s postosamosvojitveno politično energijo. Če se na tem področju karkoli dogaja, smo mi kot avtentična stranka Demosa naravni sokreator takšnih povezovanj." Na vprašanje o možnosti novih političnih povezav po zgledu Demosa Podobnik odgo-

varja, da o tem ne želi špekulirati, hkrati pa takšnih razmišljanj ne minimalizira. Pred parlamentarnimi volitvami konec tega leta želi Podobnik uveljaviti SLS kot stranko desne sredine s "povezovalno noto".

Predsednik Civilne družbe Slovenije za mejo v Istri Frane Goljevšček je na premiera Antona Ropa naslovil pismo, v katerem med drugim izraža nezadovoljstvo nad potezami slovenskih oblasti, med drugim vlade, glede meje v Istri in na morju. Goljevšček pri tem opozarja, da odvisnost medijev od politike vladi omogoča, da "z vso vehementnostjo razglaša veljavnost delitve Piranskega zaliva in odpis zahodnega dela Savudrije". Goljevšček zato Ropu v pismu zastavlja vprašanje, na kakšnih podlagah temeljijo odločitve, da se odpiše del slovenskega ozemlja v korist Hrvaški. Kot je v pismu, ki ga je poslal slovenskim medijem, še zapisal Goljevšček, obstajajo namreč materialni in zgodovinski dokazi o tem, da sta Piranski zaliv in zahodni del Savudrije slovensko nacionalno ozemlje. Kot je v pismu premieru Ropu še zapisal Goljevšček, bo odgovor na omenjeno vprašanje iskal tudi pri drugih političnih osebnostih kot tudi pri intelektualcih.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki postopno uvaja reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, tako da se v različnih primerih vsako leto upoštevajo drugačni pogoji za pridobitev in odmero pravic, tudi letos prinaša nekaj novosti. Tako bo denimo pri uveljavljanju pravic do starostne pokojnine za ženske v primerjavi z letom 2003 potrebna starost za pridobitev pravice do starostne pokojnine zvišana za štiri mesece. V primeru upokojitve pri najnižji možni starosti pa se za tri mesece podaljšuje tudi potrebna pokojninska doba. Z letošnjim letom se torej ženske lahko upokojijo, če so dopolnile 54 let in osem mesecev starosti ter imajo 35 let in devet mesecev pokojninske dobe. Upokojijo se lahko tudi, če so dopolnile 59 let in osem mesecev starosti ter imajo najmanj 20 let pokojninske dobe oz. če so dopolnile 61 let in osem mesecev starosti ter imajo najmanj 15 let pokojninske dobe. Nespremenjeni pa ostajajo upokojitveni pogoji za starostno pokojnino pri moških; torej dopolnjenih 58 let in 40 let pokojninske dobe, 63 let starosti ter najmanj 20 let pokojninske dobe ali 65 let starosti in najmanj 15 let pokojninske dobe.

Število prebivalstva s slovenščino kot maternim jezikom pravzaprav narašča, vendar počasneje kot število prebivalstva Slovenije. Delež oseb, za katere je materni jezik slovenščina, se že od leta 1953 dalje prestopno znižuje. Tako je leta 2002 delež oseb, katerih materni jezik je slovenščina, znašal 87,8 odstotka. Med tistimi, ki za materni jezik niso navedli slovenščine, prevladujejo jeziki bivših jugoslovanskih republik. Tako je 2,8 odstotka prebivalcev Slovenije leta 2002 za materni jezik navedlo hrvaščino, 1,9 odstotka srbsko-hrvaški, po 1,6 odstotka prebivalcev pa bosanski in srbski jezik. Po 0,4 odstotka prebivalcev je za materni jezik navedlo madžarščino oz. albanščino, tistih, katerih materni jezik so italijanščina, makedonščina oz. romski jezik, pa je po 0,2 odstotka, medtem ko je nemščino za materni jezik navedlo 0,1 odstotka prebivalcev Slovenije. V zadnjem času pa narašča tudi število oseb, katerih materni jezik so ruščina, ukrajinščina ali angleščina. V zadnjih 20 letih se je število oseb s slovenščino kot maternim jezikom, rojenih v tujini, znižalo. Še leta 1981 je bilo namreč takšnih oseb 28,5 odstotka, leta 2002 pa je le še 16,8 odstotka oseb, rojenih v tujini, za materni jezik navedlo slovenščino. Zmanjšuje pa se tudi delež prebivalstva z madžarščino kot maternim jezikom, delež prebivalstva z italijanščino kot maternim jezikom zadnjih 30 let zastaja oz. rahlo niha, naraščata pa deleža oseb z romščino oz. albanščino kot maternima jezikoma.

Po napovedih naj bi letos v Sloveniji odprli najmanj 47 kilometrov novih avtocest. Večina novih avtocestnih odsekov bo na Dolenjskem, končana pa bo tudi avtocestna povezava med Mariborom in Koprom. Leta 2003 je bilo sicer zgrajenih 25,6 kilometra avtocest in hitrih cest, kar je dobre tri kilometre več od načrto-

Dežmanovi otroci iz okolice Schwäbische Gmünd po blagoslovu novega doma.

vanega. Za to je bilo namenjenih 89 milijard tolarjev. V to vsoto pa so všteti tudi priprava projektna dokumentacije, odkupi zemljišč in stroški financiranja.

Leto 2004 bo za Evropsko komisijo leto velikih sprememb, saj bo v njem zamenjala kar tri podobe. Te spremembe ji bodo prinesle tudi "slovenski" obraz - od 1. maja 2004, ko bo v Evropsko unijo vstopilo deset novih držav, bo Slovenija v njej prvič dobila svojega člana, drugo priložnost pa bo imela komaj pol leta kasneje, saj bo od 1. novembra dalje komisijo sestavljala nova ekipa s polnim petletnim mandatom. Postopek za iskanje prvih desetih novih komisarjev iz prihodnjih držav članic je stekel že konec novembra, ko je predsednik Evropske komisije Romano Prodi voditelje deseterice s pismom pozval k iskanju sprejemljivih kandidatov. To velja tudi za Slovenijo, ki je Prodiu sicer že ponudila "nekaj imen". V javnosti se omenja le eno konkretno ime, to je ime ministra za evropske zadeve in nekdanjega šefa pogajalcev z EU Janeza Potočnika.

(Berlin) Ansambel Gorski cvet je berlinske rojake popeljal v novo leto 2004.

Na Koroškem in v delu savinjske regije je bilo konec novembra prijavljenih nekaj več kot sedem tisoč brezposelnih oseb. To je skoraj dva odstotka več kot konec novembra leto prej. Med brezposelnimi je še naprej več žensk kot moških, veliko je dolgotrajno brezposelnih, med osebami brez zaposlitve pa je tudi več kot 33 odstotkov starih do 26 let.

Največja bonitetna hiša na svetu Dun&Bradstreet v zadnjem poročilu ohranja Slovenijo trdno na prvem mestu v regiji. Januarsko poročilo sicer našteva negativna gibanja v slovenski ekonomiji, ki so nastala predvsem zaradi neugodnih kazalcev držav članic Evropske zveze, kljub temu pa Slovenijo postavlja pred druge države pristopnice.

Inflacija v letu 2003 je bila najnižja v zadnjih nekaj letih: pred tremi leti je znašala še 8,9 odstotka, leta 2001 je padla na sedem odstotkov, leta 2002 se je znova nekoliko dvignila na 7,2 odstotka, letošnjega decembra pa so bile cene življenjskih potrebščin glede na lanski december višje "le" še za 4,6 odstotka.

Haloze so eno zadnjih območij v Sloveniji, kjer prebivalcem še vedno ni v celoti zagotovljena oskrba s pitno vodo. Po oblikovanju občin v 90 letih se je stanje infrastrukturne opremljenosti tega območja sicer bistveno povečalo, vendar so nove haloške občine izčrpale domala vse notranje finančne vire in rezerve. Tako je zunaj vodooskrbnega sistema ostalo več kot 600 gospodinjstev.

Na območjih, kjer še ni sistema oskrbe z vodo, si prebivalci vodo zagotavljajo iz studencev in lokalnih izvirov. Ti pa so v zadnjih letih zaradi dolgih sušnih obdobja pogosto presahnil. Zato je dokončanje vodovodnega omrežja življenjsko pomembno za prebivalstvo v občinah Žetale, Majšperk, Videm in Podlehnik.

Slovenija bo naredila vse, da bi bila sposobna po 26. oktobru letos začeti izdajo potnih listov z biometričnimi identifikacijskimi podatki, vendar to ni enostavno. Če bi bilo, s tem ne bi imela težav nobena država EU. Slovenija je ena od 27 držav, ki so jim ZDA v skladu s programom Visa Waiver pred časom omogočile, da njihovi državljani za obisk ZDA do 90 dni ne potrebu-

jejo vizuma, nedavno pa so ZDA 26. oktober določile za rok, ko bodo morale članice VWP začeti izdajati potne liste z biometričnimi identifikacijskimi podatki. Če bo Slovenija spoštovala ta rok, bodo lahko slovenski državljani s starimi potnimi listi, izdanimi pred omenjenim datumom, še vedno potovali v ZDA brez vizuma, v nasprotnem primeru pa bodo za vstop potrebovali vizum.

Na tretji tekmi turneje štirih skakalnic v Innsbrucku je z dvema odličnima skokoma navdušil Peter Žonta in osvojil prvo mesto. Žonta se je tako pridružil Primožu Ulagi, Franciju Petku in Primožu Peterki.

Peter Žonta je tudi na prvi avstrijski tekmi turneje dokazal, da je v odlični formi, hkrati pa je postal eden od štirih Slovencev, ki so uspeli zmagati na tekmi za svetovni pokal.

Brez dvoma je spodbudno, da lahko samo po dveh tednih, odkar je Irena Grafenauer Slovence javno zaprosila za pomoč pri iskanju darovalca primerne kostnega mozga, zapišemo, da se je do zdaj prijavilo že skoraj 500 ljudi. Ne kaže namreč spregledati, da je to več darovalcev, kot smo jih v trinajstih letih vpisali v slovenski register nesorodnih darovalcev kostnega mozga. Irena Grafenauer so zagotovo hvaležni tudi vsi drugi bolniki z levkemijo. Morda se bo med novimi darovalci našel primeren kostni mozeg prav zanje, morda za nekoga na drugem koncu sveta, ki se prav tako bori za življenje.

V gledališču Ristori v Čedadu v Italiji so obeležili tradicionalni Dan emigranta, ki je sčasoma postal pravi novoletni praznik Slovencev na Videmskem. Dan emigranta je bila nekoč prireditve, na kateri so se srečevali slovenski izseljenci iz Nadiške doline in Beneške Slovenije, danes pa je predvsem družabno, politično in kulturno snidenje Benečanov, ki ob tej priložnosti gostijo rojake iz Trsta in Gorice, Tolmince ter Furlane.

Slovenska zdravilišča so v decembru število vseh gostov povečala za 15 odstotkov, število prenočitev pa za 3,9 odstotka. Število slovenskih gostov je poraslo za dobrih pet odstotkov, tujih pa za 33,1 odstotek.

A N G L I J A

LONDON

V prejšnji št. NL smo omenili skupnost v Derbyju, kjer smo začeli z našo pripravo na božič. Na drugo adventno nedeljo pa sta prišli na vrsto slovenski skupnosti v Rothweillu pri Leedsu, kjer smo obhajali skupno pripravo na božične praznike že v soboto, na Miklavžev večer, 6. decembra. Čeprav med nami ni bilo otrok, je sv. Miklavž le prinesel nekaj darov tudi nam starejšim. Drugače pa je bilo v Keighlyju, kjer k slovenskemu bogoslužju ali pa samo po sv. maši pride kar nekaj otrok. Tukaj je sv. Miklavž po župniku izročil vsakemu otroku skromno darilo. Kot vedno se je župnik ob svojem prihodu v Keighly najprej ustavil pri Koflerjevih, kjer naša dobra Ani in Lado vsakokrat nadvse gostoljubno sprejmeta župnika in druge goste, ki se duhovniku pridružijo. Dobri Bog naj jima da potrebnega zdravja in vsega drugega

ga blagoslova tudi v letu, ki je pred nami. Sledil je obisk pri Zajčevi Olgji, ki sedaj živi v bližini Koflerjevih. Zajčevi so tudi tokrat vse rojake, ki so prišli k slovenski maši v cerkev sv. Ane, po končanem bogoslužju povabili v župnijski klub, kjer so nas vse velikodušno pogostili. Vsem naj dobri Bog plača s svojim blagoslovom.

V soboto pred tretjo adventno nedeljo pa sta se kar dva duhovnika, dr. Ambrož Kodelja, ki je bil takrat na obisku v Našem domu v Londonu, sicer deluje med našimi zamejci kot župnik v Doberdolu pri Gorici, ter župnik Cikanek, podala na pot k rojakom v Wales. Dan prej je bil tam pogreb rojaka Andreja Puca, doma s Cola. K slovenski maši, ki je bila darovana za pokojnega takoj naslednji dan po pogrebu, ni prišlo dosti ljudi, ker imajo daleč do cerkve in so že vsi priletni in slabega zdravja, pa je bilo bogoslužje, ki ga je vodil gospod Ambrož, lepo in spremljano s petjem vsem znanih adventnih pesmi. Po obisku pri našem dobrem Marjanu Podpadcu sta se duhovnika vrnila v London, kjer ju je čakalo v kapeli Doma slovensko bogoslužje tretje adventne nedelje. Moramo reči, da je tokrat prišlo k maši prav lepo število londonskih

Slovencev. Sv. maše, ki jo je tudi tokrat daroval naš gost, dr. Kodelja, sta se udeležila slovenski veleposlanik, dr. Marjan Senjur in njegova soproga, gospa Mojca. Po lepem govoru župnikovega prijatelja in sošolca Ambroža ter po koncelebriranem evharističnem bogoslužju je vse navzoče, še posebno gosta z veleposlaništva, župnik lepo pozdravil in jim voščil srečen božič ter zdravo, mirno, uspehov in vsega drugega blagoslova polno novo leto 2004. Po maši smo se z ambasadorjem še dolgo zadržali ob družabnem vzdušju in pogostitvi v skupnem pogovoru.

Na četrto adventno nedeljo je sledil župnikov obisk rojakov v Chapel Endu v Srednji Angliji. Mašo je župnik daroval za pokojnega, pred nekaj meseci umrlega Janka Sajeta. Tudi tukaj se je k maši zbralo kar lepo število ljudi, zlasti Sajetovih iz Nuneatona. Tudi veliko otrok, čeprav najmlajši že ne razumejo slovensko, je prišlo s starejšimi. Po slovesni maši so v župnijski dvorani pripravili vse polno dobrot za pogostitev navzočih. Otrokom je tudi tukaj sv. Miklavž, ne pa kak božiček, prinesel skromne darove.

Sveti večer smo sicer ob majhni udeležbi rojakov kot vedno kar lepo obhajali na Midland Road v Bedfordu. Tokrat pri bogoslužju nismo smeli uporabljati kadila, ki povzdigne vsako pomembno cerkveno slovesnost, ker krajevni župnik, ki je rektor cerkve, nima rad liturgičnega kajenja. Ali si morete predstavljati kakršno koli bogoslužje naših vzhodnih krščanskih bratov uniatov ali pravoslavnih brez dišečega kadila in obilnega kajenja? Saj je vse za večjo božjo čast!

Skupina rojakov iz Severne Anglije se je zbrala v Mansfieldu pred domom Milke Zupančič ob njeni 60-letnici.

Letos se je zgodilo prvič, da slovenski župnik ni mogel obhajati slovenskega božiča v Rochdaleu z rojaki v Severni Angliji. Vzrok je bilo slabo zdravje in neuporaben avtomobil – že 10 let staro vozilo (rover) je popolnoma odpovedalo. Na pomoč je priskočil slovenski duhovnik, župnik angleške župnije v Bradfordu, mladi gospod Peter Kravos in lepo slovesno ter z velikim veseljem daroval slovensko božično mašo za tamkajšnje slovenske rojake. Župnik Cikanek in rojaki smo mu za vso veliko dobroto iz srca hvaležni. Dobri Bog naj ga obdari z vsem svojim blagoslovom.

Zlata obletnica poroke Novakovih iz Nuneatna

Janez in Phyllis Novak iz Nuneatna (Chapel End) sta 17. oktobra 2003 obhajala svojo 50-letnico poroke v krogu svoje družine. Njun sin Štefan, ki je poročen s simpatično Angležinjo Karen, ima štiri otroke: deklenco in tri fante. Hčerka Alison, ki je tudi srečno poročena, pa ima tri dečke. Tako sta Novakova srečna starša in ponosna stara starša kar sedmih vnukov.

Čestitkam in najboljšim željam ob njunem zlatem poročnem jubileju

Janez in Phyllis Novak iz Nuneatna ob 50-letnici poroke s svojimi vnuki.

se pridružuje tudi slovenski župnik in slovenska skupnost v Srednji Angliji. Naj prejmeta polno božjega blagoslova za zdravje, srečo in za vse drugo dobro.

V večnost je odšla zavedna Slovenka - gospa Marija Grkman

V torek, 9. decembra 2003, je odšla po zasluženo plačilo k nebeškemu Očetu gospa Marija Grkman, rojena Metelko, iz Haslingdena. Vest o smrti te naše dobre in odločne (kdaj celo precej zahtevne) ter zelo zavedne Slovenke nas je vse navdala z občutkom žalosti in velike izgube za našo slovensko katoliško skupnost, ne samo v Severni Angliji, ampak v celi Veliki Britaniji. Skoraj vsem je bila znana kot vedno aktivna sodelavka in sposobna organizatorica ob naših verskih, kulturnih ter družabnih dogodkih in prireditvah.

Zadnjih nekaj let je zdravstveno precej pešala, a še vedno je z veliko pomočjo njenega nadvse dobrega moža Jožeta redno prihajala k slovenskemu bogoslužju v Rochdale. Samo pri zadnji velikonočni maši smo jo pogrešali. Bila je že tako utrujena, da ni mogla več priti. Nadejali smo se, da

Pokojna Marija Grkman iz Haslingdena (1921-2003)

se ji bo zdravje kaj zboljšalo. V bolnišnici v bližnjem Burnleyju se ji je zdravstveno stanje nazadnje še poslabšalo. V večnost je odšla v navzočnosti skoraj vse svoje družine, ki je bila v bolnišnici zbrana pri njej ob njeni zadnji uri. Še prej pa je prejela poslednje sakramente Cerkve, katero je v življenju ljubila in ji ostala zvesta.

Marija je bila rojena 23. oktobra 1921 v Ljubljani. Izhaja iz znane Metelkove družine, v kateri so bili rojeni trije otroci. Njen že nekaj let pokojni brat Lojze je prav tako živel v Angliji (v Rochdaleu) in je bil tudi zelo aktiven član naše skupnosti. V Ljubljani je bila Marija nazadnje zaposlena v pisarni na takratni Dravski banovini. Kot toliko drugih Slovencev je leta 1945 odšla v Avstrijo in od tam leta 1947 v Anglijo. Zaposlila se je v Rochdaleu, kamor je takrat (1948) prišlo precej Slovencev. Tu sta se Marija Metelko in Jože Grkman tudi prvič srečala in se nato leta 1951, na dan sv. Štefana, poročila v katoliški cerkvi sv. Janeza (St. John R. C. Church) prav tako v Rochdaleu. Poročil ju je znani duhovnik, ki je pozneje deloval v Rimu, pokojni msgr. J. Belej. Oba

sta bila člana rochdalskega pevskega zbora. Pozneje sta se preselila v bližnje mesto Haslingden, kjer sta si ustanovila dom in družino. Njuni hčerki sta Majda, ki je zaposlena v kolegiju (collegeu) v znanem univerzitetnem mestu Durhamu, in Rožamarija, ki je odlična organistka v domači farni cerkvi v Haslingdenu. Vnukov pa imata Jože in Marija kar šest.

Zadnje slovo od pokojne Marije je bilo v sredo, 17. decembra 2003, s sv. mašo v njeni župnijski cerkvi v Haslingdenu ob somaševanju treh duhovnikov (vključno z mladim duhovnikom g. Petrom Kravosom) in ob navzočnosti velikega števila vernikov. Poslednje slovo od pokojne v krematoriju je v slovenskem jeziku opravil g. Peter Kravos. Zelo veliko slovenskih rojakov je spremljalo pokojno Marijo na zadnji poti.

Družina Grkman bi se ob tej priložnosti v Naši luči rada zahvalila vsem udeležencem pri pogrebu pokojne Marije, še zlasti tistim, ki so na njen pogreb prišli od daleč, in za darovano cvetje ter posebno za številna mašna darila.

S. C.

*Pokojni Ivan Lipovšek
iz Maasmechelena*

Cerkev je bila ob zbiranju vernikov v polmraku. Osvetlitev pri prostornih jasliah je vabila pogled in srce k hlevčku, k sveti družini. Med glavnim in daritvenim oltarjem se je zbral 35-članski slovenski mešani zbor Zvon pod vodstvom v minulem letu najuspešnejšega zborovodja v kraljevini Nizozemski g. Tonija Kropivška (gl. NL 1-04 str. 22). Opolnoči je srca prisotnih napolnila milina in svetloba vedno lepe »Sveta noč, blažena noč...«, ki jo je Zvon pel ob stopnjujoči se razsvetljavi v cerkvi. Med božično mašo je bilo vzdušje tako domače, slovensko, razen dvojezičnosti, saj mnogi navzoči razumejo samo lepoto našega petja, ne pa tudi slovenskega jezika.

Po končani maši je še dolgo trajalo pozdravljanje, mnogi pa so izrazili hvaležnost za lepo bogoslužje. Zbor je bil nagrajen z zaslužnim burnim aplavzom.

(Štirje prijazni cerkovniki in domača duhovnika so od slovenskega duhovnika dobili – kakor vedno za božič in veliko noč – steklenico domačega vina. Oni pa so me obdarovali z nizozemskim marciapanovim kolačem.)

Takšna maša, kot je tale božična in ona na velikonočno jutro, potrjuje primernost in nujnost prisotnosti duhovnika med tukajšnjimi Slovenci.

GENK – EISDEN – DRUSELJ

Hvaležnost za slovenskega duhovnika so rojaki dokazali tudi v Genku na sveti večer ob 20. uri, na sam božič pa v Eisdnu ob 10.30. Pri teh dveh mašah je bilo skupaj 120 ljudi. V Genku so peli nekateri člani zborov Naš dom in Slomšek, v Eisdnu pa Slomšek, tokrat pod vodstvom prof. Karlija Cverleta, ki je nadomeščal odličnega zborovodja Vilija Roglja.

Po maši v Eisdnu so bili pevci povabljeni v dom Slovenske katoliške misije na silce bolj ali manj krepkega in pecivo. Župnik Lojze je bil z Radiem Ognjišče dogovorjen, da bo nekoliko predstavil naše praznovanje božiča. Navzoči pevci so poslušalcem Radia Ognjišče v živo zapeli »Božji nam je rojen Sin«.

Popoldne ob 16. uri je bila božična maša tudi v SPC v Bruslju. Tu nas je bilo zelo malo in smo se dogovorili, da v bodoče ne bo več te maše, saj je večina ljudi na dopustu ali v Sloveniji.

V Slovenski misiji v Eisdnu zdaj ves dan – od zgodnjega jutra do poznih večernih ur – poslušamo internetno oddajanje Radia Ognjišče. S tem se je naše bivanje v tujini neverjetno obogatilo. Tistim, ki imajo hitro povezavo (ADSL), pomagam v računalnik naložiti vse potrebno za poslušanje našega radia. Zelo so hvaležni. (Morda bo kmalu tudi v BE in NL nekaj dobrotnikov – »PRO-jevcev«, saj se naš radio vzdržuje menda predvsem z darovi PRO – prijateljev Radia Ognjišče.)

BELGIJA in NIZOZEMSKA

HEERLERHEIDE

V cerkvi papeža sv. Kornelija je bilo opolnoči zbranih več kot dvesto ljudi. Slovenski duhovnik v teh deželah svojega službovanja zlepa nima pred seboj pri slovenskih mašah tolike množice. Prišli so Slovenci in verniki drugih narodnosti, tudi iz Nemčije in iz Belgije.

GENK – DOKRIJK

20.-29. december: Naš dom je imel svojo stojnico na Zimskem dogajanju - Winterevenement (predstavitev novih članic v EU) v Bokriju. Zbor Slomšek je tam predstavil lepoto slovenske pesmi 26. decembra. Ta dan je nastopila tudi Folklorna skupina Nizozemska.

HEERLEN – NIZOZEMSKA**Zvon je praznoval - cecilijanka na Nizozemskem**

Slovensko pevsko društvo Zvon iz Heerlena je 6. decembra pripravilo svoje letno praznovanje, (*kakor ga imenujejo oni sami, drugod rečejo navadno »cecilijanka« - op. L. R.*). Enkrat na leto se zberejo vsi člani, častni člani, če le more pa tudi slovenski duhovnik na prijateljskem srečanju, ko se v sproščenem ozračju razvedrijo s pesmijo in smehom.

Pridne roke prostovoljcev so prostor, kjer imajo pevske vaje, spremenile v prijetno restavracijo, kjer je sledila prava gostija. Če bi kdo ostal lačen, bi moral pripisati samemu sebi, saj je bil izbor dobrot iz kitajske kuhinje skoraj pravljičen.

Tokrat je praznovanje slučajno sovpadalo z Miklavževim večerom. Upravni odbor je to priložnost uporabil in dogodek popestril s povabilom Miklavžu in njegovemu pomočniku Črnemu Petru, naj obišče Zvon.

Prišel je z veliko vrečo, polno daril za vsakogar. V priložnostni pesmi je natrosil vrsto pohval pevskega zboru in pevcem. Vsakdo se je moral nasmejati njegovim šalam.

Po naši tradiciji posvetimo posebno pozornost našim jubilantom. Letos smo želeli posebej počastiti dosedanjega predsednika Zvona Huba Hochstenbacha, ki obhaja 25-letnico članstva. Vsa ta leta je vsako soboto zvesto prihajal na vaje. Kot tenorist je s svojim glasom veliko prispeval k odličnosti zboru. Bile so seveda omenjene njegove posebne zasluge, saj je bil kar 15 let zelo uspešen predsednik zboru. Pristrčno se mu je v svojem nagovoru zahvalila pred enim letom izvoljena sedanja predsednica ga. Marjana Jančič. Posebno hvalnico pa so mu zapeli tudi trije člani zboru s priložnostno pesnitvijo.

Po vsem tem programu in kulinarčnih prizadevanjih smo ob kapljici, pesmi in glasbi doživeli enega naših najlepših letnih praznikov. Zahvaljujemo se vsem za udeležbo in sodelovanje.

*Edith Šift, tajnica društva,
in Lojze Rajk (prevod
in priredba teksta).*

EISDEN

Cecilijanko je 3. decembra praznoval tudi slovenski mešani pevski zbor Slomšek. Po pevskih vajah je sledila še bogata postrežba in veselo vzdušje. Veseli ugotavljajo, da se jim pridružujejo novi člani in se vračajo taki, ki so že nekoč peli v tem imenitnem zboru.

Poslovili smo se

Naš najstarejši rojak Ivan LIPOVŠEK iz Maasmechelen je 8. decembra 2003 po enoletni bolezni odšel k Bogu, v katerega je vse življenje veroval. Rojen je bil 17. junija v Okroglicah pri Razborju. Ob lepem številu rojakov smo se od njega poslovili 13. decembra pri maši v cerkvi v Mariaheide. Zelo

lepo je pel zbor Slomšek, somaševala pa sva flamski župnik in jaz.

Spregovoril sem tudi naslednje besede:

Tisti, ki smo imeli priložnost večkrat se srečati z očetom Lipovškom, smo od njega vedno odhajali bogatejši. Kakor da smo se našli njegove vedrine, optimizma, prijaznosti, dobrohotnosti. Za vedno nam bo ostal v spominu njegov prijazen nasmeh, izraz veselja na obrazu, ker ga je nekdo obiskal. Ostal je vedno pristni Slovenec z značilnostmi, ki naj bi odlikovale vsakega od nas ...

Nikoli ni zatajil ali zanemaril vernosti svojega otroštva in svoje mladosti. Do zadnjega dneva življenja ni na njegovih ustnicah zamrla molitev ...

Njegova nepozabna in posnemanja vredna je tudi pristrčna gostoljubnost, saj nikoli ni dovolil, da bi od njega kdo odšel, ne da bi z njim nazdravil s kozarčkom najboljšega, kar je imel v hiši.

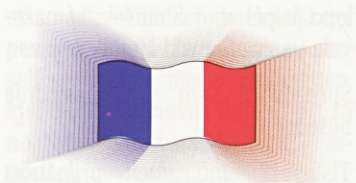
Zelo rad je bral, kar je zanimivega in dobrega prihajalo iz Slovenije. Vsa leta je bil naročnik Naše luči, verskega tednika Družina, dolga leta pa tudi Rodne grude ...

Želim izreči besedo zahvale za vse, kar je v življenju naredil za tukajšnje slovensko skupnost, za slovensko katoliško misijo, pa tudi zame osebno.

Lojze Rajk iz Beneluxa

V prejšnji NL, št.1-04, nam jo je pri sliki na str. 22 spodaj dobro zagodel tiskarski škrat. Podpis se pravilno glasi Toni Kropivšek je prejel pokal za prvo mesto med 270 moškimi zbori v kraljevini Nizozemski. Za napako se opravičujemo.

F R A N C I J A

PARIZ

Adventna pričakovanja

Sodobna družba nas nehotе opozarja na minevanje časa. Ljudje ga različno zaznamujemo. Ob iztekanju koledarskega leta nastopi začetek cerkvenega leta, adventni čas pričakovanja. Vsi pričakujemo izpolnitev obljub. V rudarskih mestih, kot sta Mericourt in Merlebach, pa ima ta čas poseben pomen. Tega so se naučili tudi slovenski rudarji. Kadar postaja življenje nevzdržno, se človek odloči in gre na pot. Veliko slovenskih mož je tako prišlo v Francijo, kjer naj bi našli zaposlitev in s tem preživeli družino. Neznano okolje in neznano delovno področje sta možem gotovo povzročali skrb in tedaj so se z globoko vero zatekali k svoji zavetnici, naj jih varuje. Četrtni december je za rudarje naj-

večji praznik, saj zelo časte sveto Barbaro, njihovo zavetnico. V rudnikih so vedno imeli kapelo. Preden so možje dan za dnem vstopali v osrčje zemlje, so se priporočili sveti Barbari. Zavedali so se nevarnosti, ki ne izbira.

Tokratno praznovanje svete Barbare v Mericourtu je bilo v znamenju hvaležnosti Bogu in ljudem. Med sveto mašo je gospod KAMIN blagoslovil nova okna v slovenski kapeli. Po prisrčnem pozdravu se je najprej zahvalil gospe Milki, ki je prava duša tamkajšnje skupnosti. Skrb za lepoto kapele ji ni dala miru, zato je nagovorila ljudi in zbirala denar za okna ter ureditev zunanosti kapele. Vse je povabila k praznovanju svete Barbare in tudi pri skupnem kosilu dokazala, da ne misli le nase, temveč najprej na skupnost. Zahvala je bila namenjena tudi vsem, ki so velikodušno darovali svoje prispevke. „Kakor je bila sveta Barbara tista, po kateri so se rudarji približali Bogu, tako naj skozi ta nova okna, sad vaše skrbi za domačo cerkev, lije svetloba božjega v vaše vsakdanje življenje,“ jim je zaželel gospod KAMIN. Na takšen praznik so se skrbno pripravili, da bi jim dolgo

ostal v spominu. Po maši so vsi prisotni sedli k skupni mizi, na katero so prinesli kislo zelje.

December je mesec obdarovanj. Tega se najbolj vesele otroci, saj Miklavž nikoli ne pozabi nanje. Na svoji brezmejni poti se je v nedeljo, 7. decembra, ustavil tudi pri Slovencih v Châtillonu, kjer je obdaril otroke in odrasle. Spodbujal je vse ljudi k dobroti in hvaležnosti.

V teh dneh se je v Châtillonu gospodu KAMINU pridružil tudi monsignor Janez PUCELJ, ki vestno spremlja dogajanja v slovenski skupnosti v Parizu. Skupaj sta urejala številne zadeve in se pogovarjala z ljudmi o nadaljnjem življenju njihove skupnosti.

Prižgana četrta svečka je sklenila adventni čas in sveti večer je naznanil Odršenikovo rojstvo. V Mericourtu smo obhajali polnočnico ob 17. uri, ko je iz src razvenela Sveta noč. Božič je dan veselja, začetek, vir veselja. Božična noč je podobna drugim nočem. Po ulicah ves dan odmevajo koraki in govorenje ljudi, ki v zadnjem hipu hite nakupovat za praznovanje. Ko se dnevni hrup utruidi, nastopita mir in tišina. Vse spi. Mirna in jasna noč, noč, podobna drugim. Vendar v trenutku postane edinstvena, najlepša, najsvetlejša noč vseh časov. Božič je pričevanje božje ljubezni do vseh ljudi. Veselimo se in kakor pastirji verujemo božji besedi, kakor Marija premišljujemo o čudežu ljubezni. Časa za premišljevanje sem imel dovolj, saj je do Pariza kar dolga pot. „Naj se Novorojeni nasmehne vam in vsem vašim,“ sem voščil zbranim pri maši. Ljudje so se pogreli s kozarčkom vina, sam pa sem že zaprl vrata avtomobila in se podal na pot k ljudem, ki me pričakujejo.

Praznovanje praznika sv. Barbare v Mericourtu

Verniki pri sv. maši v Châtillonu

Polnočnica v Châtillonu ob 21. uri. Na tleh pred daritvenim oltarjem samo sveta družina. Vabilo k premišljevanju Novorojenega. Jezusovo rojstvo se uresničuje daleč proč od vsakdanjega vrveža, zunaj obljudenih krajev, v samoti in molku, daleč proč od plastičnih božičkov, neustreznih zapolnitev človeške izpraznjenosti, daleč proč od že obrabljenih božičnih pesmi, v posvečeni tišini noči. Božične radosti ne more dati človeku bogato obložena miza, odrešenjske sreče ni mogoče najti v obdelelih voščilih ...

Če sami praznujemo božič, najprej pomislimo, ali se znamo razveseliti, ker je tudi za nas rojen Odrešenik, ali zaznavamo njegovo navzočnost; če nismo sami, umirimo bučnost praznovanja, da ne bi še povečali bolečine tistim, ki iz kakršnih koli razlogov ne morejo praznovati. Žal je vse preveč ljudi brez doma, vse preveč ljudi, ki ne poznajo človeške toplote, vse preveč otrok brez otroštva in veliko staršev brez otrok. Toliko družin, kjer ni ljubezni, sreče, veselja. Kako upravičeno občudujemo zgled svete družine. Marija ni bila gospodovalna, ampak je svojo ma-

terinsko vlogo uresničevala v pogovoru, skrbela je za to, da bi se v družini razumeli in ljubili, skrbela je za vzgojo. S to mislijo smo v Châtillonu obhajali tudi praznik svete družine.

Toni Drašček

NICA

Dragi bralci Naše luči, že dolgo se vam nismo oglasili z Azurne obale. Najbolje bo, da vas povabimo na obisk v Nico, tako nas boste najprej spoznali. Seveda je za to najprimernejše poletje, ko bomo

družabnost povezali z osvežilnim kopianjem v morju. Veseli bomo vsakogar, ki nas bo obiskal.

Ob koncu prejšnjega leta, 19. decembra, smo tu gostili škofa Alojzija Urana. Za nas je to znamenje, da nas mati Cerkev iz domovine ne zapušča. Obiskal je nekatere družine, z vsemi verniki pa se je srečal v cerkvi v nedeljo, 21. decembra. Mnogi so bili veseli, da si je pred mašo vzel čas za spovedovanje.

Ta dan smo se še posebej veselili z mlado Patricijo Reti. Že prej je ob dobri pripravi prejela zakramenta spovedi in prvega svetega obhajila, tokrat pa ji je škof Uran mazilil čelo s sveto krizmo ter ji podelil zakrament krščanske zrelosti - sveto birmo. Med mašo nas je škof v pridigi bodril z besedami evangelija, naj vztrajamo v dobrem, zlasti v ljubezni do Boga in do sočloveka. Ker mnogi mladi danes zelo težko odkrijejo pomen zakramentov za življenje, nas je še posebej radostilo, da je to mlado dekle z velikim veseljem želelo prejeti zakrament sv. birmo. Patricija je žarela od veselja in ni skrivala solz radosti. Z njo so se veselili starši, sestra in

Patricija Reti skupaj z birmovalcem škofom Uranom

Slovenska skupnost v Nici skupaj z birmovalcem škofom Uranom

vs a župnijska skupnost. Od srca smo ji vsi želeli, naj jo dobri Bog blagoslovi, Sveti Duh, ki ga je prejela, pa naj jo navdihuje in vodi po dobrih poteh do večne sreče v nebesih.

Tu prilagamo še njeno zahvalo škofu Uranu, ki je po maši in kratkem druženju odhitel na srečanje s Slovenci v Milano.

»Gospod škof! Sprejmite to malo darilce v spomin na Nico, ob tem pa bi rada dodala še nekaj besed. Presrečna sem ob današnjem dnevu, saj sem lahko prejela milost Svetega Duha kakor apostoli na binkoštni dan. Z iskrenim srcem se vam želim ob tej priložnosti zahvaliti, da ste si vzeli čas in prišli med nas, z namenom, da mi podelite zakrament svete birme, ki sem si ga že dolgo želela. Zdi se mi, da so vse besede premalo, da bi opisala svoje veselje in radost ter hvaležnost. Moja slovenščina ni lahkotna in tekoča, da bi poletela v nebo, in ne dovolj bogata, da bi se šibila od preobilja, kot se veselje in radost, ki ga danes občutim v svojem srcu.

Zares, gospod škof, iskrena hvala v mojem imenu in obenem tudi v imenu naše slovenske skupnosti, da vas smemo po dolgem času spet pozdraviti in se z vami poveseliti. Ob tej priložnosti se želim zahvaliti tudi našemu župniku Stjepanu za ves njegov trud in potrpljenje, ki ga je imel z menoj pri učenju verouka. Vse, kar danes znam, mi je on z božjo pomočjo vtisnil v srce za vedno. Gospod Stjepan, iskrena hvala, Bog naj vam skrb za »svoje ovčice« dragoceno poplača.

Hvala lepa tudi vsem navzočim, da ste se udeležili te slovesnosti, zame izredno pomembnega dogodka. Hvala vam za vsako dobro besedo in spodbudo, še posebej, ko sem omahovala na tej poti. Hvala tudi vsem tistim, ki danes niso z nami, pa so nas podpirali z zgleodom in dejanji ter spodbujali v dobrem.

Želim si, da bi lahko bila tudi jaz sedaj zgled vsem, kjerkoli bom. Naj božja milost, ki sem jo danes prejela, iz mene izžareva pokončno držo kristjana v vseh trenutkih mojega življenja. Hvala vam!

Po maši pa vas vse skupaj vabim na kozarček rujnega in da še malo poklepeta ter se skupaj poveselimo. Gospoda škofa bomo prosili, naj nam zapoje še kakšno pesem.«

H R V A Š K A

ZAGREB

Kratek statistični pregled dejavnosti duhovne sekcije Anton Martin Slomšek pri Kulturno prosvetnem društvu za leto 2003 se glasi takole:

V Zagrebu so slovenske maše vsakih štirinajst dni z enomesečnim premorom pozimi in dvomesečnim premorom poleti. V cerkvi ranjenega Jezusa smo se pri slovenski maši zbrali 17-krat. Še vedno hodijo duhovniki iz Slovenije.

Marijine božje poti v Sloveniji so največkrat cilj našega romanja. Na porcijunkulo, 2. avgusta, smo bili v Krškem. V kapucinski cerkvi je naš pevski zbor pod vodstvom prof. Vinka Glasnoviča pel pri dveh romarskih mašah. Na Zaplaz – dolenske Brezje – kot radi imenujejo to božjo pot, smo šli 13. septembra. Na tem romanju se nam je pridružil lazarist Andrej Urbancl. Romarska maša je izzvenela kot prošnja za boljše sožitje med slovenskim in hrvaškim narodom in kot zahvala za zgledno sodelovanje med Slovenci in Hrvati v naši duhovni sekciji. Obiskali smo tudi Šentrupert in Veselo goro ter občudovali lepoto dolenske pokrajine.

Nekaj članov duhovne sekcije se je udeležilo slovensko-hrvaškega romanja v Marijo Bistrico 30. avgusta.

Pevski zbor duhovne sekcije Anton Martin Slomšek se je 23. novembra udeležil tradicionalnega srečanja in revije cerkvenih pevskih zborov v župnijski cerkvi v Dobovi.

Že smo mislili, da je to leto smrt prezrla našo duhovno sekcijo. V mesecu decembru pa sta nas zapustila dva člana. 9. decembra je umrl g. Franjo Škof, ki je bil dolgoletni član Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom in član pevskega zbora. Kljub visoki starosti 90 let je bil z nami na romanju na Zaplazu in še v oktobru na pevskih vajah.

Na dan sv. Štefana se je preselila v večnost ga. Vera Dugić, roj. Uštar. Rojena je bila v Zagrebu, slovenski starši so jo še kot otroka včlanili v Slomškovo prosvetno društvo, ki je skrbelo za slovenske maše v cerkvi sv. Roka. Rada je obiskovala Slovenijo, zlasti planine. Tu so moje korenine, je večkrat dejala.

Kot tajnica Kulturno prosvetnega društva Slovenski dom od leta 1981 do julija 1993 ima največ zaslug za ponovno uvedbo slovenskih maš v Zagrebu. Z uporno vztrajnostjo je dosegla, da je bila prva slovenska maša po dolgoletnem premoru 19. maja 1991, takrat še v skupni državi Jugoslaviji. Člani duhovne sekcije smo ji za to iskreno hvaležni. V vseh letih delovanja smo doživeli veliko lepega in se duhovno bogatili pri slovenskih mašah in romanjih. Ga. Vera Dugić je delila veselje in tudi bolečino z dvema domovinama, Hrvaško in Slovenijo. Naj sedaj uživa v lepoti in veselju nebeške domovine.

mk

Marjan, prizadevni mladinec berlinske skupnosti

ki so se držali bolj zadaj, vendar pa opozarjali na svojo prisotnost. Miklavž je zelo lepo nagovoril otroke in jih povabil, da tudi oni postanejo dobrotniki svojim prijateljem, bratom in sestram, jih kdaj pa kdaj razveselijo s kakšnim darilom ali pa jim preprosto pomagajo pri kakšni nalogi ali opravi. Otroci so ga poslušali odprtih ust in se nadvse razživali, ko je Miklavž razdelil darila. Preko 100 jih je bilo in njihovem veselju ni bilo konca.

Pohvala gre učitelju Donaju, ki je z otroki pripravil igrice, predvsem pa mladi oziroma najmlajši članici ŽPS Bernardki Bačovnik, ki je odlično opravila svojo prvo nalogo, za kar ji iskreno čestitamo.

Za berlinski radio MULTI-KULTI, v okviru katerega deluje tudi slovenski program, ki ga ureja in vodi Martina Konda, pomaga pa ji študent Matej, smo v Naši luči že slišali. Tokrat pa so se tuji voditelji in uredniki iz Južne Evrope v nedeljo, 7. decembra 2003 zvečer, zbrali v prostorih slovenske župnije na adventno-božičnem praznovanju. Sam direktor, gospod Ante

BERLIN

Miklavževanje, adventno-božično praznovanje sodelavcev radia MULTI-KULTI in sprejem pri kardinalu

Prav na praznik sv. Miklavža, tega velikega dobrega moža, smo se v soboto, 6. decembra 2003, ob 18. uri zbrali pri slovesni maši v cerkvi sv. Elizabete, po njej pa so otroci pod vodstvom učitelja Vladimirja Donaja v skrivnostni svetlobi, ob plesu angelov, ki s pesmijo pričakujejo Miklavža, v veliki dvorani pripravili lep program. Otroci in vsi prisotni v dvorani so se vživeli v predstavo in opazovali, kdaj in od kod pride Miklavž. In prišel je! V spremstvu parkeljnov,

Kevinova družina iz Berlina

Šalinovič, je bil glavni kuhar in je z izjemno okusnim izborom hrane navdušil svoje sodelavce in pokazal, kako zna ne le zapovedovati, pač pa tudi služiti bližnjemu. Vsi so bili navdušeni in srečanje je lepo uspelo.

V ponedeljek, 8. decembra 2003, je bil praznik Brezmadežne. Na ta dan berlinski nadškof in kardinal Georg Sterzinsky vedno povabi vse tuje duhovnike, tuje diplomate in vse tujce v svojo katedralo sv. Hedvike. Tuji duhovniki z njim sodelujejo, pri maši pa sodelujejo različni narodi. Letos sta v imenu slovenske župnije mlada Suzana Ipavec in Aleš Kolar v slovenski narodni noši prinesla na oltar darove – kruh in vino. Suzana je prebrala tudi slovensko prošnjo. Po maši je kardinal tuje udeležence povabil na sprejem in vse pogostil. Na sprejemu je bil tudi predstavnik slovenskega veleposlaništva Matjaž Longar. Kardinal Sterzinsky, pomožni škof Weider ter kardinalov tajnik Kristoph Carlson, so se dolgo zadržali pri slovenskem omizju, saj so vsi prijatelji Slovencev. Kardinal še ni pozabil obiska v Sloveniji, njegov tajnik pa je v času študija v

Rimu spoznal in se spoprijateljil z nekaj Slovenci, še posebej z Romanom Globokarjem.

Obisk mariborskega župana in sprejem pri veleposlaniku

V predbožičnem času so se v slovenski župniji v Berlinu kar vrstili obiski iz domovine. Vsakega se razveselimo, saj tudi nas vsak gost iz Slovenije nagovori in osreči na čisto svoj, poseben način.

Tako nas je v soboto, 13. 12. 2003, v Berlinu obiskal mariborski župan Boris Sovič z ženo. Naslednji dan, v nedeljo, 14. 12. 2003, je bil na obisku poslanec in pisatelj Tone Partljič, ki je prav tako kot prejšnji večer mariborski župan, izrazil vse priznanje našemu delu in živahnosti naše župnije s Slomškom na čelu.

Doma v Sloveniji si včasih ljudje kar težko predstavljajo življenje v slovenskih župnijah v tujini. Župnija je središče verskega, duhovnega, kulturnega pa tudi družabnega življenja slovenske skupnosti. Zato smo tem bolj veseli, če naš trud za ohranjanje slovenskega jezika, slovenskega

izročila in slovenskih korenin opazijo tudi doma.

K vsemu pa pripomorejo tudi obiskovalci, ki glas o doživetju med Slovenci v Berlinu ponesejo domov. Pri tem, da nam vsako zastavljeno delo uspe, da dosežemo vse cilje, nam zagotovo pomaga naš blaženi Anton Martin Slomšek, ki je prisoten med nami.

Isti dan, v nedeljo popoldan, je slovenski veleposlanik Ivo Vajgl skupaj s svojim kolegom Martinom Virsisom, veleposlanikom iz Litve, pripravil za vse Slovence, Litvance in goste lep adventni koncert, ki sta ga odlično izvedli umetnici, harfistka Mojca Zlobko Vajgl, veleposlanikova žena, in flavtistka Ilse Urbane iz Litve. Predvsem naša Mojca je briljirala in smo bili resnično ponosni nanjo in zelo navdušeni. Koncert je bil v cerkvi sv. Ane, v neposredni bližini rezidence. Po koncertu je veleposlanik vse povabil v svojo rezidenco na kozarec domačega vina, kjer smo imeli priložnost spoznati tudi goste iz Litve.

Božič, novo leto

Za letošnji božič smo v goste povabili družino Milana in Hermine Hudnik iz Ljubljane. Z njima so prišli tudi njuni otroci: Izak, Tobija in Ruben ter Herminin brat Primož Jerman z ženo Valerijo, ki je bila doma pri Čvanovih na Tešovi, kjer je mladost preživljal tudi župnik Dori. Pripravili so čudovito božičnico, Milan je igral na čelo (Milan igra violončelo v simfoničnem orkestru RTV Slovenija), Hermina je igrala na klavir, Primož je s teksti iz Sv. pisma in vsakdanjega življenja povezoval program in nas tako lepo pripravljene pripeljal do polnočnice, ko smo skupaj zapeli Sveto noč in se veselili rojstva

našega Odrešenika. Cerkev je bila nabito polna, premajhna, hvala Bogu! Po polnočnici smo se zbrali v veliki dvorani in se skupaj veselili življenja, ki ga daje Bog. Organizator je bil Franci Pukmeister.

Na štefanovo je bil blagoslov otrok. Imeli smo tudi lep obisk, saj je v Berlinu kar precej otrok tretje generacije Slovencev, ki se zavedajo svojih korenin, na nedeljo sv. družine pa so blagoslov prejele predvsem mlade družine, ki so upanje in bodočnost slovenske župnije.

Za silvestrovo je prišel iz Slovenije, iz okolice Ajdovščine, ansambel Gorski cvet, ki je s pevko Karmen izredno navdušil in nas srečne, mirne in razigrane popeljal v novo leto 2004 in skozi najdaljšo noč. Organizatorica tradicionalnega silvestrovanja je bila Sonja Pukmeister, ki se je s svojim prijateljem Mitjem Zakrajškom izredno potrudila. Mimogrede: kot smo že omenili v prejšnji številki Naše luči, prav onadva v naši hiši St. Elisabeth odpirata prvi slovenski hotel v Berlinu, ki bo prav tako nosil ime sv. Elizabete. Tako sta

poleg dela ob pripravi hotela prevzela še to in vse jima je najbolje uspelo. Za vse jima iskreno čestitamo!

Silvestrovanje je potekalo ob odlični glasbi, hrani in pijači. V veliki dvorani so se znova zbrali ljudje različnih narodnosti in z vseh vetrov sveta, ki so se navduševali nad dosežki slovenske katoliške skupnosti v Berlinu. Novi predsednik ŽPS Tone Bačovnik je res lepo opremil dvorano, pomagala sta tudi Jožica in Zlatko Seličanec. No, prav onadva sta bila verjetno ob prehodu v novo leto najbolj srečna, saj sta znova postala stara starša! Njuna snaha Simona je prav na silvestrovo rodila drugega otroka, hčerko Klariso in tako možu Štefanu in prvi hčerki Adriani podarila najlepše darilo za novo leto. Prav na novega leta dan pa je srečen očka postal tudi član Druge generacije Stane Miklič, saj mu je prijateljica Suzana v Sloveniji rodila deklico. Tako se je novo leto 2004 začelo v veselju in sreči in le želimo si, da bi tako ostalo do konca.

M. M.

AUGSBURG

RAVENSBURG

V soboto, 6. decembra, je slovensko skupnost v Ravensburgu obiskal sv. Miklavž. Kot vsako leto so se ga tudi v iztekajočem letu 2003 razveselili zlasti otroci in nič manj njihovi starši in vsi prisotni.

Najprej se je vsa skupnost zbrala k daritvi svete maše. Po maši je sledil kratek kulturni program s posebno poslastico. Da je vse lepo potekalo, je poskrbela učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka, prof. Jerneja Jezernik. Z otroki slovenske šole je pripravila pester program in ga s posrečenimi veznimi teksti lepo izvedla. Sodelovali so otroci, a tudi kdo od odraslih je prišel na svoj račun. Za posebno poslastico je poskrbel Franc Erjavec v vlogi čarovnika. Česa vsega ni pričaral iz črnega klobuka, ki ga je imel s seboj! Beli golobi so za gotovo ostali vsem v nepozabnem spominu. Sklep veselemu dogajanju je napravil sv. Miklavž z obdarovanjem otrok in nekaterih odraslih, ki so to zaslužili. Pred odhodom je vsem naročil, naj ostanejo pridni,

Na miklavževanju v Augsburgu je zapel tudi pevski zbor.

zvesti Bogu in Cerkvi in naj ne pozabijo maternega jezika in kulture, iz katere so zrasli. Ubrana slovenska pesem ob harmoniki in kitari je še dolgo v noč družila slovenske rojake, ki živijo v Ravensburgu in okolici.

ULM

»Že več kot trideset let sem tu v Nemčiji, toda tako polne cerkve, kot je bila zadnjič, ko smo imeli miklavževanje, še nikoli nisem videl,« je strnil svoje mnenje eden od zvestih slovenskih vernikov v Ulmu teden kasneje, ko smo kot običajno po nedeljski sveti maši pili kavo in se prepuščali spontanemu druženju. Res je bilo tako. Na dan miklavževanja, v nedeljo, 7. decembra ob 9.30, je bila cerkev polna kot še nikoli. Menda včasih ni bilo tako, ker so bili slovenski ljudje tu v tujini razdeljeni na tiste, ki so pri društvu, in na tiste, ki so z župnijo. In tako so eni praznovali dedka Mraza, drugi sv. Miklavža. Z razpadom Jugoslavije in oslabitvijo vpliva marksistične ideologije na slovenske rojake v tujini se je začelo marsikaj spreminjati. Napočil je čas, da odstranimo vzroke ločevanja, da se zazremo v bodočnost in popravimo tisto, kar je duhovni strup preživete ideologije povzročil med Slovenci tako doma kot v tujini. Podobna misel je bila nakazana tudi pri maši v pridigi. Miklavž je bil graditelj dobrih medčloveških odnosov, učitelj strpnosti in edivosti, pomočnik in dobitnik revnim in izrinjenim na rob družbe. Po maši je sledil program miklavževanja v prostorih slovenske župnije. Pod vodstvom učiteljice slovenskega dopolnilnega pouka, prof. Jerneje Jezernik, so učenci slovenske šole recitali, zaigrali na kak instrument in ustvarili prijetno

vzdušje v dvorani. Na koncu je vstopil v dvorano sv. Miklavž v spremstvu treh angelčkov. Z lepim, prijaznim nastopom se je sklanjal k najmlajšim in jim delil darila.

AUGSBURG IN KEMPTEN

Že mesec pred godom sv. Miklavža so se otroci začeli pripravljati na njegov prihod. Ob sobotah so pod vodstvom gospe Cvetke Javernik in gospe Gabi Rezec pripravljali Miklavžev program, vadili pesmi, plese in recitacije ter izrezovali zvezdice in okraske za okrasitev dreveščka in dvorane. Na miklavževanje pa se niso pripravljali samo otroci, ampak tudi odrasli. Tu so mišljeni predvsem člani pevskega zbora, ki so skrbno vadili božične pesmi. V nedeljo, 7. decembra, ob 15. uri se je vse začelo s sveto mašo. Zbor je presenetil z »vzhodno alelujo«, ki je pritegnila pozornost. Pred obhajilom so se izkazali otroci. Prišli so pred oltar, stopili v krog in z gestami spremljali petje očenaša. Program miklavževanja se je po maši nadaljeval v dvorani. Izmenjaje so nastopali otroci na odru in pevski zbor ob strani pod odrom. Otroci so deklamirali, peli in zaplesali, zbor je prepeval božične pesmi. Na koncu programa je v spremstvu angelčkov v dvorano vstopil sveti Miklavž, ki so ga vsi že težko pričakovali.

Ko je sv. Miklavž končal z obdarovanjem otrok, je nekaj kratkih besed namenil tudi odraslim:

»Starejše in vse odrasle vabim, da ste z dobrim zgledom mladim v oporo. Bil bi tudi že čas, da se malo poboljšate, ker vse zamere, nevošljivosti, grde zahrbtnosti misli, ki jih gojite drug o drugem, škodijo vam samim in to je greh, ki smrdi

do neba. Poboljšajte se! S temi željami vas blagoslovljam v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. Bog z vami!«

Po odhodu sv. Miklavža se je prijetno vzdušje v dvorani nadaljevalo še pozno v noč.

Roman Kutin

ESSEN

Kristus – upanje Evrope

Vsakoletno družinsko duhovno srečanje v Baasemu smo že drugič zapored imeli v adventu. Res primerna priprava na božične praznike. Tudi tokrat se nas je zbrala skoraj stotnja rojakov iz različnih krajev naše obširne župnije. Lepa in zaznavna je bila tudi udeležba mladih, kar je garancija za njihovo nadaljnjo krščansko duhovno rast in zvestobo svojim slovenskim koreninam.

Letošnje srečanje je vodil lazarist dr. Drago Ocvirk iz Ljubljane. Na njemu lasten prijetno temperamenten način nas je ob Jezusovih skušnjavah v puščavi navdihoval ob vodilni misli: Kristus – upanje Evrope. To je geslo letošnjega srednjeevropskega katoliškega shoda osmih držav. Med njimi tudi Slovenije. Tudi iz naše sredine želimo poromati letos na vrh srečanja, ki bo v Marijinem Celju na avstrijskem Štajerskem.

Datum srečanja je bil od 5. do 7. decembra. Ravno Miklavžev god je padel vmes. No, izgleda, da smo bili »pridni«, ker nas je tudi obiskal in vsaj malenkostno obdaril. Z g. Leom Kavčičem (Miklavž) in Silvom Rajhom (parkelj) smo preživeli lep večer v prijetni družbi ob smehu, pesmi in novih modsebojnih spoznavanjih.

Vsakoletno srečanje je klic in vabilo za prihodnje leto. Letošnje bo od 8. do 10. oktobra. Naj že sedaj velja toplo povabiti k udeležbi.

Kot otroci ob božičnem prazniku ter sinovi ob dnevu domovine

Od svetega večera do nedelje sv. družine smo se v petih zaporednih dneh kar dvanajstkrat srečali pri božičnih bogoslužjih v zavidljivem številu.

Lepo so bile obiskane vse tri polnočnice: v Moersu po tradiciji sodeluje zbor Slovenski cvet, v Oberhausnu smo v posebnem programu prishuhnili iz zaklada slovenske božične literarne dediščine, pospremljene s flavto (Irena Draksler/Spinneken), v Essnu pa polnočnica pritegne, ker je po stari slovenski navadi ob polnoči. Na božični dan smo doživljali veselje božjega rojstva v Essnu in Oberhausnu. Na drugi božični dan, na praznik sv. Štefana, pa smo božično veselje delili s praznikom domovine in besedami o njej in o nas, njenih otrocih – v Essnu, Oberhausnu ter popoldne v lepem številu v Castropu skupaj s skupnostjo iz Wetra. Na soboto je bilo božično srečanje v Hammu, kjer smo imeli v gosteh rojake iz Gütersloha.

In na praznik sv. družine smo bili kot običajno zbrani v Essnu, Oberhausnu ter popoldne v Eschweilerju. Povsod smo imeli tudi blagoslov otrok.

Božični čas odpre srce, nas naredi pristrčno otroške in nagovornive s svojo vsebino božjega prihoda v človeški podobi otroka med nas. Da bi ta preprosti božji prihod med nas vedno znova odmeval tudi v naših srcih in naših prihajanjih k drugim ljudem v družini, skupnosti, v življenju nasploh ...

Trikraljevska akcija za Indijance v Čilu

Mesec januar s praznikom sv. treh kraljev še zaokroža ožje božično obdobje. Ves mesec januar bomo pri slovenskih bogoslužjih po vseh naših skupnostih izvajali trikraljevsko akcijo Odpri srce. Letos za zdravila za indijansko pleme v Čilu, kjer deluje naš rojak g. Franc Okoren.

Lansko leto se je po svoji zlati maši v domovini spotoma ustavil med nami pri svojem prijatelju in misijskem sodelavcu prof. Pušu v Moersu. Prav z njegovo pomočjo in navduševanjem dijakov v šoli, kjer je poučeval, je zrasla dobrodelna akcija: zdravila za Indijance g. Okorna v Čilu. V lanskem juliju, ko je bil med nami, nam je po maši na srečanju doživetvo govoril o svojih Indijancih. Ob skromnem daru tedaj je nastal tudi letošnji odmev odprtih src za potrebno pomoč. Topla zahvala vsem rojakom, ki so odprli slovensko roko dobrote.

Slovo od Jožeta Zelka

V preteklem letu (po dosegljivi statistiki) se je od nas poslovilo 23 rojakov. Med zadnjimi je bilo tudi slovo v Essnu od rojaka Jožeta Zelka. Naš prekmurski rojak Jože

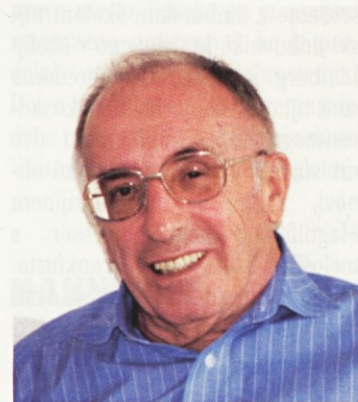
*Pokojni rojak
Jože Zelko*

je bil dobra duša, dobra kot prekmurska zemlja, ki mu je oblikovala otroštvo in mladost pred odhodom v Nemčijo. Bil je dejaven rojak in kristjan vsa leta. Bil je vesel in ponosen, da je Slovenec in je to hvalevredno prenašal v odnose svoje družine. Rad in redno je prihajal k slovenskemu bogoslužju ter na naše župnijske prireditve. Vse dotlej, ko je težka bolezen potrkala na vrata in ga ni več zapustila. 27. novembra smo se poslovili od nje-ga z mašo in slovesom v pokopališki kapeli. Zatem je bil prepeljan v domovino in pokopan v rodni župniji Črenšovci. Naj se spočije v njem, v katerega je upal in veroval. Naj ta misel tolaži tudi njegove domače.

12. decembra pa smo se v Oberhausnu poslovili tudi od rojaka Karla Sušca, ki je po letu dni od smrti svoje žene Jožice odšel za njo v večnost. Naj se spočije po vseh preizkušnjah življenja v Gospodu.

Voščilo dr. Štefanu Mačku

V skupnosti v Hammu smo se pri redni maši in na srečanju 27. decembra poveselili 75-letnice zdravnika dr. Štefana Mačka. Na štefanovo je godoval, rojstni dan pa je imel dan za tem, 28. 12. Veseli

*Naš jubilent dr. Štefan Maček
iz Hamma*

smo nazdravili našemu mladostnemu slavljenču ter mu zaželeli božjega varstva za nadaljnje dni v krogu domače družine in v skupnosti nas rojakov, kamor rad in redno prihaja s svojo soprogo. Rad sodeluje pri bogoslužju z branjem beril in njegov pevski glas je še kako dragocen pri našem petju. O njem lahko zapišemo: moder mož z veliko izkušnjami življenja ter globoko in trdno veren ter zvest slovenstvu. Reden naročnik Družine, Naše luči in pomembnejše knjižne izdaje iz domovine so vedno njegov interes. Veseli in ponosni smo, da ga imamo v svoji sredini. Kot mlad zdravnik, Ljubljčan po rodu, je prišel v Nemčijo. Najprej za kratek čas v Essen, nato pa je splet okoliščin nanese, da se je naselil v Hammu, kjer je vseskozi ostal. Naj ga dobri Bog še dolgo ohranja zdravega, čilega in tako aktivnega kot sedaj – v naši slovenski skupnosti.

G. dr. Maček – Bog Vas živi!

AZ

FRANKFURT

Kot smo lahko brali že v prejšnji številki Naše luči, smo imeli 2. decembra celodnevni sestanek in srečanje z limburškim škofom tujski duhovniki, ki delujemo v škofiji Limburg. Že nekaj let zaporedoma se z njim srečamo na začetku adventnega časa. Dopoldanski dve uri sta bili posvečeni duhovni obnovi, ki jo je ob Marijinem Magnifikatu vodil profesor s teološke visoke šole iz Frankfurta. Po skupnem kosilu so bile na vrsti najprej volitve člana za duhovniški svet, nato pa pogovor s škofom, ki bo prišel v naslednjem letu na vizitacijo po župnijah v Frankfurtu, tudi v tujejezične.

Rutarjeva dva iz Bensheima na božič 2003 po maši v Darmstadtu

Miklavžev večer

Ker je Miklavž v začetku decembra zelo zaposlen, je v naši župniji z obiskom nekoliko pohitel. Kot smo že brali, je zadnji dan novembra, na prvo adventno nedeljo, obiskal skupnost v Mainzu. V nedeljo, 7. decembra, pa je dobrotnik Miklavž obiskal našo največjo skupnost, to je v Frankfurtu. Že dopoldne je po župniku izročil darove za majhno skupino vernikov, ki se zbira k maši v Lichu. Skoraj sto se nas je zbralo v Frankfurtu k maši druge adventne nedelje, kar nekaj čez 120 pa nas je bilo nato v dvorani na prireditvi, ki so jo najprej ob-

likovali šolski otroci, vmes jih je nagovorila tudi podpredsednica bralne značke Slovenije, Miklavž pa potem obdaril najprej otroke (preko 30 se jih je zbralo), nato pa še vse odrasle. Seveda pa smo ta večer zaključili tudi s skupno večerjo.

Za božične praznike so nekateri odšli proti domovini že po tretji adventni nedelji, nekateri pa so to storili v dneh okrog četrte adventne nedelje. Za vse ostale pa je bilo na treh različnih krajih praznično bogoslužje, glede na naše razmere še kar dobro obiskano.

DARMSTADT

Ravno na božični dan praznujeta Rutarjeva dva, Marija in Jože, iz Bensheima obletnico poroke, ker se pa nameravata spomladi preseliti domov v Slovenijo, je bilo najbrž to njuno zadnje božično praznovanje in obhajanje obletnice poroke v tujini. Obletnica sicer ni ravno že okrogla, se pa bliža štiridesetim letom skupnega življenja, zato je prav, da se ju na straneh Naše luči še posebej spomnimo.

rem

Po božični maši v Darmstadtu, ko smo se ogrevali s kuhanim vinom.

INGOLSTADT

NÜRNBERG

V cerkvi sv. Štefana v Nürnbergu imamo dvakrat na mesec slovensko mašo, to je običajno na prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Vselej sledi lepo duhovno srečanje v prijateljskem vzdušju. Zato radi pridejo naši rojaki od blizu in daleč, nekateri prevozijo tudi več deset kilometrov v eno smer. V adventnem času so bile dobro obiskane maše. Posebno praznično pa je bilo v nedeljo, 7. decembra. Med mašo sta prejela zakrament sv. krsta dvojčka Emma in Simon Bauer. To je bilo globoko doživetje ne le za starša Suzano in Konrada ter za družini Bauer in Tikvič, ampak za celotni župnijsko občestvo, saj sta Emma in Simon z zakramentom sv. krsta postala člana občestva kristjanov in naše župnije. Otrokoma želimo božjega varstva, da bi odraščala v toplem družinskem zavetju ter da bi napredovala v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Staršem, botru, starim staršem in vsem sorodnikom pristrčno čestitamo.

Selitev župnika v drugo stanovanje

Selitev župnika

»Dvakrat seliti se je kot enkrat pogoreti,« pravi slovenski pregovor. Hoče reči, da se s preselitvijo marsikaj uniči. Predvsem pa je selitev združena z mnogimi neprijetnostmi in sitnostmi. V ponedeljek, 8. decembra, smo preselili našega župnika Stanka Gajška v drugo stanovanje v Ingolstadt, odslej stanuje na južni strani Donave, tako da je postal Oberbajerc. Kolikor je bila sama selitev neprijetna in še posebej težka zato, ker je bilo pred božičem, je bilo toliko bolj prijetno izkustvo,

kako so bili ljudje pripravljeni pomagati, da je bil pozabljen ves napor in vse nevšečnosti selitve. Točno ob 8.00 uri so se zbrali v starem stanovanju in opoldan je bilo stanovanje že izpraznjeno in temeljito počiščeno. Stvari so že začeli zlagati v novo stanovanje, kar tekmovali so v pridnosti. Roswita in Janko sta skrbela za vedro razpoloženje, da smo se do solz nasmejali. Jožica in Danila sta potolažili lačne želodce. S tekočimi zadevami pa je postregel Franček. Nameščanje stvari je seveda trajalo kar nekaj dni, za kar je Jože žrtvoval veliko svojega dragocenega časa in s svojimi sposobnostmi uspešno uredil in namestil stvari na pravo mesto. Stanko pa je ozaljšal stanovanje z zavesami, ko je predelal tiste iz starega stanovanja. Dolga je vrsta vseh, ki so pomagali, da je novo stanovanje postalo dom. Vsem pristrčna zahvala in boglonaj.

S. G.

Krst dvojčkov Emme in Simona

MANNHEIM

BUCHEN V ODENWALDU

Končno smo tudi v mali prekmurski skupnosti v Buchnu dočakali do-

Anna Lena s krstno svečo

godek, o katerem lahko poročamo. H krstu je prišla petletna Anna Lena Frey. Na začetku je imela še precej treme in si ni upala povedati svojega imena, zato je tako kot pri skoraj vseh krstih otrokovo ime povedala njena mamica Melanie. Kasneje pa se je Anna Lena opogumila in lepo sodelovala, kar lahko vidite tudi na sliki. Na koncu so ji vsi prisotni, tudi mnogo nemško govorečih vernikov, zaploskali, pa se ni ustrašila.

Posebna značilnost slovenskih maš v Buchnu je tudi ta, da je pri slovenski maši več Nemcev kot Slovencev in kljub temu potrpežljivo poslušajo petje manjšine v slovenščini. Nekateri so se že navadili na slovenske melodije in že pojejo z nami. V glavnem so to Nemci, ki so prišli iz slovanskega okolja in jim zato naše melodije ustrezajo. Ker pa vseeno ne razumejo slovensko, je nekaj mašnih delov tudi v nemškem jeziku. Obenem je to tudi zaradi radijskega prenosa naše maše v bolnišnico, kjer ljudje sploh ne bi vedeli, kateri del maše je, če bi bila maša samo v slovenskem jeziku.

Dva šestdesetletnika v Mannheimu

Konec novembra je praznoval šestdeseti rojstni dan **Franci Snoj**, ki

Franci Snoj pri svojih orglah

stanuje v Viernheimu blizu Mannheima. To mesto se sicer spada že v pokrajino Hessen in pod škofijo Mainz, vendar nam je ostal zvest, saj je prej stanoval v Mannheimu. Rodil se je v Lescah in se izučil za elektronika. Ko je leta 1969 prišel v Nemčijo, je kmalu dobil odgovorno službo pri vojaški elektroniki. S pridnostjo in varčnostjo sta si z ženo Julko kmalu toliko prislužila, da sta kupila hišo. Pred petimi leti mu je po hudi bolezni umrla žena, kar je bil zanj hud udarec. V tolažbo sta mu hči Branka, ki je vodilna zdravnica v bolnici, ter sin Janko, ki kot dober avtomehanični mojster tudi nosi čisto haljo v sprejemni pisarni. Razveseljujejo ga tudi štirje vnuki.

Slavljenec Franci je tudi glasbenik na elektronske orgle, ki si jih je sam naredil. Pred kratkim se je upokojil, kar ga ni uspavalo, ampak mu dalo še novih moči, da se bo nasmejan neovirano lahko ukvarjal s svojima konjičkoma – elektrono in glasbo.

Po božiču pa je stopil v novo dobo življenja **Tone Kamenšek**. Pred šestdesetimi leti je privekal na svet v Majšperku na Štajerskem, od koder je prinesel veselo naravo. V Nemčiji je že osemintrideset let.

Tone Kamenšek prejema čestitke od vnukov.

Najprej je vozil tovornjak, nato pa avtobus. Z ženo Mimico sta si v Majšperku zgradila lepo hišo, v Mannheimu pa sta tudi v lastnem stanovanju. Tudi Tone je ponosen na svoja dva sinova in na dva vnuka. Kljub predčasni upokojitvi ga vesela narava ni zapustila. Njegovo veselje so bili nekoč hitri motorji, zdaj pa lep vrt, na katerega je upravičeno ponosen. Dobro se počuti tudi v naslonjaču ob gledanju slovenske televizije. Da ne bi zadremal, pa poskrbita vnuka.

Obema slavljenecema želimo, da bi jima zdravje še dolgo služilo in bi tudi nam vsem s svojim vedrim značajem prinašala vedrino.

MÜNCHEN

Nismo še poročali o miklavževanju v začetku decembra. Pri maši se nas je zbralo več kot običajno in tudi pevski zbor je bil polnoštevilen. Pod vodstvom organista Frida Smoleta so pevci ubrano zapeli in obogatili mašno liturgijo. Sodelovali so Jurij Terseglav in Milena Breclj z branjem beril, Katarina Majcen, Barbara Mars, Darinka Žgeč in Aleksander Drenovec pa pri prošnjah. Upamo, da bo zgled pritegnil še druge, da

Petra Hulicius in Barbara Mars v igrici "Marjetica brez zveze"

Zborovodkinja prof. Martina Batič s predsednico ŽPS Marjano Bolčina in flavtistko prof. Eleno Hribernik

bodo s sodelovanjem še bolj poživili slovenske maše.

Potem smo se zbrali v bližnji sestrski dvorani in si ogledali kratko igrico MARJETICA BREZ ZVEZE, ki sta nam jo predstavili Barbara Mars in Petra Hulicius. Marjetici, ki hoče biti »kul punca«, je vse brez veze: šola, učenje, red, pomoč v gospodinjstvu, socialni stiki ... Ves dan bi samo čepela pred televizijskim zaslonom in računalnikom ali pa uživala v brezdelju. Dobrota, osrečevanja drugih - to ji je tuje. Šele pogovor z Miklavžem ji da misliti, da ni sreče v sebičnosti in da je pravo zadovoljstvo v delu za druge.

Barbara in Petra sta svoji vlogi sami naštudirali in ju odlično odigrali. Pripravili sta tudi sceno s kuliso in vsemi potrebnimi pripomočki. Tako lepe scene že dolgo nismo videli. Miklavž pa je vsakega izmed malčkov ogovoril na primeren način, se z njim pošalil in ga spodbudil, da je nastopil s kratko recitacijo ali pesmico. Vsi so se odlično odrezali. Posebno pa velja omeniti korajžnega Philippa, živahno Petro, nadarjeno Tanjo in odličnega pevca Luka, ki nas vsako leto preseneti z novo pesmico.

Iskrena hvala tudi vsem pomočnikom in sodelavcem, ki so pod vodstvom Toneta Knavsja pripravili dvorano in poskrbeli, da je vse potekalo brezhibno.

Diplomski koncert je imela 12. decembra v Kristusovi cerkvi Martina Batič, študentka zborovskega dirigiranja na Münchenski Visoki glasbeni šoli v razredu profesorja Michaela Gläserja. Skupaj s svojo kolegico Dace Timbare je predstavila dela Scarlattija, Gallusa, Purcella, Schütza, Mendelssohna, Hammerschmidta, Poulenca, Hartla, Rachmaninova, Orbana, Močnika. Vsem navzočim sta pričarali s svojim zborom čudoviti svet sakralne glasbe, ki nas je lepo uglasila na božične praznike. Martina ni samo bravurozno prestala prve preizkušnje na poti do diplome, ampak se je izkazala kot nadarjena zborovodkinja, ki zna voditi pevce tudi skozi najzahtevnejše glasbene stvaritve. Iskreno ji čestitamo in ji želimo veliko uspeha tudi pri drugem diplomskem koncertu, ki bo 11. marca pri sv. Jožefu. Takrat ji bodo na pomoč priskočili tudi pevci in glasbeniki iz Ljubljane. Že sedaj vabimo farane, da si zabeležijo ta termin, da bodo lahko uživali ob

enkratnem nastopu slovenskih glasbenikov pod taktirko naše rojakinje sredi bavarske prestolnice.

WALDKRAIBURG

Gospa Gertruda Arnusch-Hren iz Waldkraiburga je v začetku januarja obhajala osemdesetletnico življenja. Ta lepi jubilej je praznovala v krogu svojih hčera in sinov ter svojih vnukov in pravnukov. Zelo prijetno je bilo opazovati številno družino, ki je štel preko trideset oseb, kako je povezana in pripravljena pomagati drug drugemu. Jubilatka je redna obiskovalka slovenske maše. Kadar ji zdravstvene težave ne dovoljujejo obiska slovenskega bogoslužja, ji je zelo težko pri srcu. Njeni domači skrbijo, da ni sama ter ji pomagajo v bolezni. Tako ji vračajo ljubezen in skrb, katere so bili deležni od drage mame in babice, zlasti v težavah, ki jih ni bilo malo. Gospe Gertrudi čestitamo in ji želimo še naprej božjo pomoč in blagoslov.

V kraju Bad Tölz je bil 13. decembra krščen **Elija David Grojzdek**. Krstna slovesnost je potekala v starokatoliški župniji, ker je mati Bettina Grojzdek, r. Ueberacker, članica te skupnosti. Oče Aleš

Osemdesetletna Gertruda Arnusch-Hren

Grojzdek pa je naš faran. Zelo lepo je obred pripravil kurat starokatoliške župnije g. Peter Priller, sodeloval je zastopnik slovenske župnije Janez Pucelj, saj je krst starokatoličanov veljaven. Sorodniki in gostje so skupaj s starši zavzeto molili za mlado družino, ki nastaja, in za dete, da bi jih Bog blagoslovil in božji Duh vodil v družinsko in osebno srečo. Narodno in versko mešani zakonci imajo namreč še posebej težavno nalogo, da v svojem domu vzpostavijo zdravo vzdušje za duhovnost, kjer ne bo nihče zapostavljen v svojem osebnem prepričanju in da ne bi

zaradi različnosti vsi zanemarili lastne duhovne rasti v veri, ki jo posameznik izpoveduje. Ta naloga zahteva veliko duhovno zrelost, medsebojno pozornost in odprtost obeh zakoncev. Alešu in Bettini voščimo to iz vsega srca. V prošnjah smo posebej molili tudi za edinstvo Cerkve. Mladi družini želimo obilo božjega blagoslova.

Drugi dan po božiču je preminil g. Benno Storr, Nemeč, ki je 13 let deloval v nadškofiji München-Freising kot referent za pastoralo priseljencev. Mož si je s svojim izrednim čutom za raznolikost in

Pokojni Benno Storr

enkratnost narodno kulturnih župnij pridobil široko zaupanje med tujci v škofiji. Bil je resnično naš zagovornik, svetovalec in pomočnik v razmerjih med strukturami krajevne Cerkve in posebnostmi narodnega dušnega pastirstva. Spoštovanje in zahvalo mu je ob pogrebu v Rosenheimu izkazalo 25 narodnih dušnih pastirjev na čelu s škofijskim referentom g. kanonikom msgr. Wolfgangom Huberjem iz Münchna in voditeljem urada pastoralne oskrbe migrantov pri Nemški škofovski konferenci Wolfgangom Miehlejem. Naj pokojnika Bog nagradi z večnimi darovi.

Mali Elija David pri krstnem obredu

STUTT GART

**Adventni in božični čas
v znamenju veselja**

V pripravi na božič nas je spremljal bogoslužni plakat, ki smo ga dopolnjevali nedeljo za nedeljo. Marijin »FIAT«, njen »zgotdi se«, je bil predstavljen kot zvezda, iz katere je skozi štiri adventne nedelje tudi nam sijalo božje sonce. Prvi žarek, 1. adventna nedelja, pričakovanje; drugi žarek, 2. adventna nedelja, obljuba; tretji žarek, 3. adventna

nedelja, veselje; četrti žarek in 4. adventna nedelja, blagoslov.

Pomembno se mi zdi, da tako v adventnem kot v postnem času vodstvo župnije načrtuje duhovno pripravo na božič in veliko noč in da pri tem programu aktivno sodeluje čim več pastoralnih sodelavcev: člani ŽPS, liturgična, biblična skupina, ministranti, mladina. Tako lahko po teh stopinjah hodi pot duhovne priprave tudi celotna župnijska skupnost.

V tem smislu nas je bogoslužni plakat vodil od teme pričakovanja, ki jo v adventnem bogoslužju zelo poudarjajo svetopisemski odlomki iz stare in nove zaveze, do obljube: Bog sam obljubi zvestobo človeku in človeštvu in se, kljub človekovemu tavanju v temi, odloči, da bo z nami kot Emanuel, Bog z nami. Ljudstvo, ki hodi v temi, bo zagledalo veliko luč. Beseda bo človek postala.

Človekov odgovor na božje obljube in na njegovo zvestobo je veselje. Najbolj ga pooseblja prav noseča Marija, ki v tistem pričakovanju Jezusovega rojstva živi iz notranjega, duhovnega veselja. Tretja ad-

ventna nedelja se zato imenuje nedelja veselja. Še posebej to veselje pride do izraza na 4. adventno nedeljo, ki jo zaznamuje srečanje dveh nosečih žena, Elizabete in Marije. Veselje preraste v blagoslov. »Blagoslovljena si med ženami!« Adventna pot nas je tako pripeljala k drži blagoslavljanja, kar konkretno pomeni, da očistimo naše vsakdanje govorjenje in mišljenje. Z očiščenimi srci in prečiščenim slovarjem našega vsakdanjega govorjenja smo mogli tako dočakati dogodek vseh dogodkov, rojstvo Božjega Sina.

Nedelja zakonskih in osebnih jubilejev

Na tretjo adventno nedeljo, 14. decembra 2003, na nedeljo veselja, smo v župniji obhajali zakonske in osebne jubileje. Božič je družinski praznik, zato se to slavlje lepo vključuje v pričakovanje božiča. K blagoslovu je prišlo kar precej parov in posameznikov, ki so v preteklem letu obhajali okrogle jubileje. Pri dopoldanski maši v Schwäbisch Gmündu sta blagoslov ob 35. obletnici poroke prejela dva para: Primo in Ivanka Letigg, Friedrich in Ana Tschebular. 30-

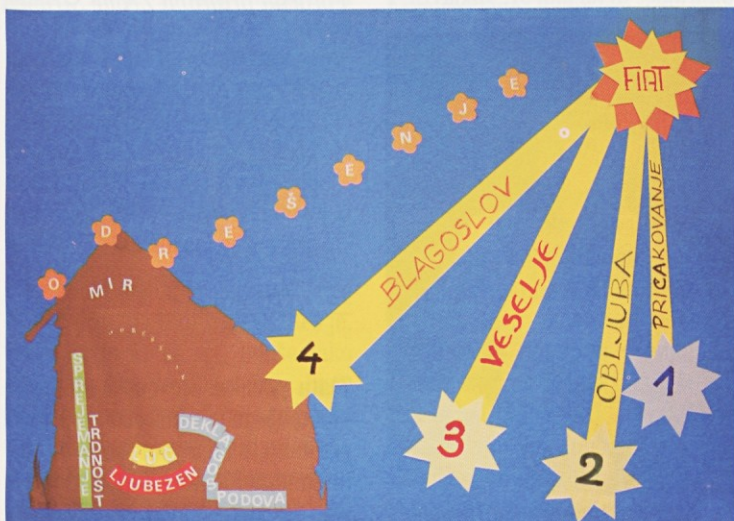
letnico poroke sta prav tako obhajala dva para: Stane in Francka Matjašič, Anton in Metka Latin. 60-letnico pa so slavili Marjan Demšar, Adolf Putrih, Suzana Putrih in Martin Fajfer.

Pri popoldanskem slavlju v Stuttgartu sta blagoslov ob 40-letnici poroke prejela Pavel in Ana Končan, ob 35-letnici Martin in Fanika Sinkovič, Vinko in Fanika Arko, ob 30-letnici Franc in Anica Leben, Miro in Andreja Levstek, ob 25-letnici poroke pa Jože in Valentina Zore. Osebne jubileje so slavili: Anica Škorajanc, 70 let; Ljudmila Mele, Terezija Dobaj, Ana Mihelič, Rozalija Koenig, Francka Komar in Štefan Fabčič pa so slavili 60-letnico rojstva.

Štefana Fabčiča, ki je podpredsednik ŽPS, smo še posebej proslavili na dan njegovega goda, na praznik sv. Štefana. V cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu smo imeli najprej praznično mašo, pri kateri je lepo pridigal lanski zlatomašnik Ciril Turk, nato je bila v dvorani pod cerkvijo že tradicionalna božična tombola in praznovanje.

Zahvalna maša in silvestrovanje

Na zadnji dan leta smo imeli zahvalno mašo v športni dvorani SKG Gablenberg, kjer je bilo letos tudi skupno silvestrovanje. K maši se je zbrala večina prijavljenih za silvestrovanje. Sveta maša v dvorani je bila lepo doživetje. Bogu smo se zahvalili za vse dobrote, ki smo jih prejeli v letu 2003. Zahvalna pesem je močno zadonela in nas povezala z vsemi, ki si na Silvestrov večer še znajo vzeti nekaj časa zase in za Boga. Silvestrovanja se je udeležilo nad sto ljudi. V lepem, prijetnem in domačem vzdušju smo nazdravili novemu letu. Voditeljica ustanove

Srečanje pevcev iz Stuttgarta, Semiča in skupine Metulj iz Ljubljane v Semiču

SKG Gablenberg, gospa Slavi Hrvatič, nas je gostila z domačimi in zelo okusnimi dobrotami, Rudolfovi fantje pa so poskrbeli za odlično glasbo.

Polnočnica in novo leto skupaj z nemško skupnostjo

Na sveti večer, 24. decembra, smo se pridružili nemški skupnosti sv. Konrada. Ob 22. uri smo tako slovesno obhajali spomin Jezusovega rojstva. Udeležba slovenskih vernikov je bila letos večja kot prejšnja leta. Prav tako je bilo na praznik Marije, Božje Matere, na prvi dan novega leta. Skupno petje, slovensko in nemško, skupna molitev, skupno razmišljanje in prijateljski stisk rok, vse to je nekaj, kar še posebej zaznamuje božično in novoletno vzdušje.

Pokojna Kristina Erhardt-Grošelj

Rodila se je 24. novembra 1941. leta v Slovenskih Konjicah. Leta 1962 je prišla v Nemčijo, v Stuttgart, kjer je na različnih krajih delala kot gospodinjska pomočnica. Leta 1969 se je v Sloveniji poročila z Ludvikom GROŠLJEM. Zakoncema sta se rodila dva sino-

va: Ludvik in Roman. Po moževi smrti leta 1989 je po šestih letih 1995 ponovno sklenila zakon z Antonom ERHARDTOM, ki je po dveh letih umrl in tako je ostala že drugič vdova z dvema sinovoma. Bolezen je bila v zadnjih dveh letih vedno bolj prisotna. Večkrat si je želela potovati in obiskati rojstni kraj v Sloveniji, kjer živita še njena dva brata. Zadnjega pol leta je po večini preživela po bolnišnicah, nazadnje v Karl Olga Krankenhaus, kjer je 27. novembra 2003 prejela zakramente za umirajoče in na dan sv. Miklavža, v

Pokojna Kristina Erhardt-Grošelj

soboto, 6. decembra 2003, tiho prestopila prag večnosti. Sinovoma Ludvik in Romanu, bratoma v Sloveniji in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje, pokojno Kristino pa priporočamo v molitev!

Slovo od nje je bilo v ponedeljek, 15. decembra, ob 13.00 uri na mestnem pokopališču Pragfriedhof v Stuttgartu.

MLADI V SEMIČU V BELI KRAJINI

Že kar navada je postala, da se po novem letu mladi iz Stuttgarta skupaj odpravijo v domovino in obišejo prijatelje. Letos smo bili pri bivšem župniku in prijatelju, Janezu Šketu, ki nas je prijazno in gostoljubno sprejel. Z mladinsko pevsko skupino iz Semiča smo že dlje časa prijatelji. Lani so bili z nami septembra, za praznik vinske trgatve. Skupaj smo pripravili božično mladinsko mašo v semiški župnijski cerkvi, v nedeljo, 4. januarja 2004. K maši je prišlo tudi nekaj mladih iz glasbene skupine Metulji iz Ljubljane. Tudi z njimi smo postali prijatelji. Kadar se mladi povežejo preko pesmi in prijateljstva, je nadvse lepo. To lahko rečemo o našem obisku v Semiču.

Poročila pripravil Zvone Štrubelj

Zlata poroka: Slovenska skupnost v Göteborgu je v mesecu novembru praznovala zlato poroko Veronike in Janeza Slebiča. Zlatoporočenca sta se s sorodniki, prijatelji in

Zlatoporočenca Žgavec iz Örebroja

znanci, kakor tudi skupaj z rojaki iz Göteborga zbrala v cerkvi Kristusa Kralja, kjer so se zahvaljevali za 50 let skupne prehojene poti v moči zakramenta sv. zakona. Približno 80 rojakov in rojakinj se je zbralo ob slavljenicah, ki sta vsa srečna in vesela, duhovno lepo pripravljena, s pričama Angelo ter Jožetom Bohnecem pristopila k oltarju župnijske cerkve v Göteborgu, kjer se tretjo nedeljo v mesecu zbirajo Slovenci in Slovenke k sv. maši v slovenskem jeziku. V cerkvi je ves čas odmevala lepa slovenska cerkvena pesem, ki je še bolj nagovorila zlatoporočenca in vse, ki so se ob njiju zbrali, da se skupaj zahvaljujejo dragemu Bogu za vse darove, ki sta jih bila deležna v skupnem zakonskem življenju. Slovenski dušni pastir Zvone Podvinski je nagovoril zlatoporočenca in vse, ki so bili z njima zbrani v cerkvi.

Zlati ženin Janez je povedal: Lepe so bile poti, pa tudi trnjeve. Res je, vsaka vrtnica, pa naj bo še tako lepa, ima na sebi skrito trnje. Lepe stvari, lepi dogodki, predvsem srečni, zahtevajo veliko žrtvovanja, veliko napora. In ko človek prehodi dolgo pot, posebej če ima ob sebi

Zlatoporočenca Slebič iz Göteborga; zahvalna maša z zlato poroko

ljubljeno osebo, čuti eno samo dolžnost hvaležnosti Bogu, ki ga je spremljal ves ta čas skozi sončne in senčne strani življenja. Obenem pa je v srcu prošnja, da bi ga dobri Bog še naprej spremljal in podpiral z zdravjem in srečo.

Bogu hvala in vsem, ki so spremljali zlatoporočenca Janeza in Veroniko, tako njunim otrokom: sinu Janezu, sinu Francu Dragu in hčerki Mariji Dragici. Hvala tudi vnukinjam in vnukom zlatoporočencev. Otroci sina Janeza in njegove žene Jenny so: sin John Daniel, hčerka Linnea Veronika; otroci sina Draga in žene Ing-Britt Marianne: prva hčerka Marija Caroline, druga hčerka Elin Isabell, tretja hčerka Maria Julia. Prisrčna hvala pričama Angeli in Jožetu Bohnecu. Posebna zahvala pa tudi misijskemu pastoralnemu svetu in slovenskemu domu, ki so pomagali postreči vse, ki so se udeležili srečanja po sv. maši v župnijski dvorani. In da bi bilo slavje še večje, še bolj pestro, sta s čudovitimi diapozitivi z 10. jubilejnega švedsko – slovenskega vzpona v Škofjeloško hribovje julija 2003,

Lasse in Karolina Nilsson iz Jönköpingsa okronala to enkratno, domače, slovensko slavje zlate poroke.

V zgodovino bo zapisana tudi zlata poroka, ki sta jo 23. novembra 2003 slavila v Örebroju Franc in Marija Žgavec iz Kumle. Pred oltar sta ju pospremila kot priči Marijina sestra Jožefa in Francev sin Miran, ki ga je v cerkev spremljala hčerka Lucija. Poleg njiju se je zbralo le še nekoliko ljudi. Čeprav ni bilo misliti na množico, ki bi s svojo prisotnostjo počastila zlatoporočenca, pa je bila slovesnost zlate poroke zakoncev Žgavec vendar lepa in prisrčna. Slovenskemu duhovniku Zvonetu je bilo zelo žal in težko pri srcu, da skoraj nikogar iz tamkajšnje skupnosti ni bilo za to slavnostno priložnost v tamkajšnji cerkev. Tudi ob tej slovesnosti je bila slovenska cerkvena pesem občuteno zapeta, saj je znano, da so Žgavčevi dobri pevci. Sicer pa jim je Primorska, od koder prihajajo in kjer je bilo slovenstvo še kako preizkušeno skozi desetletja, dala občutek za lepo slovensko pesem.

Zvestoba Bogu, Kristusovi Cerkvi, slovenskim koreninam ter zvestoba drug drugemu, požrtvovalna ljubezen in medsebojno razumevanje ter pridne roke obeh zlatoporočencev, vse to je pomagalo zlati nevesti in zlatemu ženinu iz Kumle, da sta pričakala svoj veliki dan, ki ga je Gospod svolatil in potrdil s svojim blagoslovom. Tudi njuna otroka sta dosegla pomembno mesto v švedski družbi, a se poleg tega zavedata svojih slovenskih korenin.

Miklavževanje v Göteborgu je bilo za tretjo generacijo slovenskih otrok in tistih, ki so iz mešanih zakonov v soboto, 6. decembra, popoldne v prostorih stare ka-

Marija Roškar iz Partille, najstarejša Slovenka na Švedskem, ob prejemu sv. zakramentov za božične praznike

toliške šole. Skrbne mame Misijskega pastoralnega sveta so se dogovorile, kako bodo miklavževanje pripravile, z darili pa je pomagal tudi slovenski dušni pastir Zvone. Miklavž je obiskal otroke in jih nagovoril v slovenskem in švedskem jeziku, otroke je med drugim povabil, naj bodo pridni in naj imajo radi svoje starše ter naj delijo svoja darila tudi z drugimi. Otroke je obdaril s praktičnimi darili, kar pomeni, da je bil vsak otrok obdarjen tudi s slovensko knjigo, otrokom primerno in zanimivo.

Slovenski dušni pastir Zvone je vesel, ko vidi vso dobro voljo in ljubezen staršev, ki radi prihitijo na pomoč in velikodušno naredijo vse, da bi tudi tretja generacija poznala jezik svojih staršev in starih staršev oziroma jezik domovine, od koder izvirajo tudi njihove korenine.

Maša za domovino ob 13. obletnici plebiscitarne odločitve je bila 26. 12. 2003 ob 16. uri v Göteborgu. Slovenski rojaki so se v velikem

številu udeležili božične sv. maše, kjer je odmevala slovenska božična pesem, da se že dolgo ni tako prepevalo v cerkvi Kristusa Kralja v drugem največjem mestu na Švedskem. Slovenska zastava je z oltarja visela proti jaslicam in nagovarjala slovenske rojake, da se nekaj pomembnega dogaja. Lepo božično bogoslužje, lepo zapeta božična pesem, predvsem pa približno 130 rojakinj in rojakov, navzočih v cerkvi, pa blagoslov soli na čast sv. Štefanu in blagoslov vina na čast sv. Janezu ter na koncu zapeta slovenska himna, vse to je naredilo božje svetišče še veličastnejše. Po maši pa je bilo praznično razpoloženje tudi v dvorani, kjer so se slovenske dobrote kar ponujale.

vaš švedski vagabund Zvone

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Letošnji božični prazniki so zaradi ugodnega termina omogočili našim rojakom podaljšane počitnice in mnogi so se odpravili v domovino. To se je nekoliko poznalo tudi pri slovenskih mašah, a kljub vsemu je bil na božič dober obisk v treh naših skupnostih na različnih koncih Švice: pri polnočnici v Zürichu, v Solothurnu, kjer je maši sledilo tradicionalno božično kosilo, in v Amriswilu.

Decembrski mesec pa je v naših skupnostih minil tudi v znamenju številnih miklavževanj. V Zürichu smo bili letos prikrajšani za dvorano, a smo se vseeno znašli. Prijetno je bilo tudi v Amriswilu, Rütiju in še marsikje. Najbolj odmevno pa je vsako leto miklavževanje v Oltenu.

OLTEN

V Oltenu je manjša slovenska skupnost, ki se enkrat mesečno zbira pri slovenski maši. Vendar pa so njeni člani dokaj dejavni, saj imajo celo svojo folklorno skupino Encijan, ki je zaenkrat edina slovenska folklorna skupina v Švici. Pravzaprav danes skoraj ni pričakovati, da bi lahko nastala še kje kakšna. V glavnem se prav v okviru skupine Encijan rojevajo pobude tudi za različne druge dejavnosti in prireditve te naše slovenske skupnosti: v oktobru rožnovenske pobožnosti, v maju šmarnice, enkrat letno je izlet, spomladi materinski dan, v decembru pa že omenjeno miklavževanje.

Letošnje miklavževanje je vsekakor bilo eno uspešnejših, saj se je na njem zbralo res precejšnje število rojakov. Praznovanje smo začeli s sveto mašo, kot je vsako leto običaj. Sicer je župnijska cerkev takrat zasedena in moramo imeti mašo kar v župnijski knjižnici, a to dejstvo nič ne okrne prazničnega občutja in duha molitve v srcih zbranih.

V nabito polni dvorani pa smo pričakali večerjo in seveda – Miklavža. Otroci slovenske šole, ki jih je še vedno kar nekaj, so pod vodstvom učiteljic pripravili pri srčen program, ki ga je okronal Miklavž sam. Naš oltenski Miklavž (naj prišepnem, da je to bil g. Ervin Napotnik) je bil namreč zelo iznajdljiv in zgovoren. Tako se je vživel v položaj, kot bi to bil njegov prvi poklic in s tem je uspel ustvariti zelo prijetno vzdušje v dvorani.

Bog daj, da bi taki utrinki veselja še dolgo trajali in bogatili naše rojake! Bog daj, da bi še dolgo uživali domačnost tako lepih običajev!

HÜNENBERG

Vesel sem, da morem tokrat poročati o dragocenem podvigu naše slovenske skupnosti. Zaživel je namreč novo slovensko bogoslužje za rojake v kantonih Luzern, Zug in Schwyz. Sicer gre za obnovitev nekdanje obstoječe slovenske maše v Luzernu, ki je z leti žal ugasnila, a Sveti Duh je navdihnil rojake s tega področja, da bi se znova povezali ob oltarju.

Vse skupaj se je začelo na našem vsakoletnem romanju v Einsiedelnu. Tam so pristopili k meni nekateri rojaki in me pobarali, zakaj ne bi ponovno uvedli maše tudi v Luzernu ali okolici. Tako hvalevredni pobudi se pač ni mogoče odreči in začeli smo z akcijo pod vodstvom gospe Mojce Birbaumer in zakoncev Danice in Gustija Fuksa. Odločili smo se, da začnemo v vsakem primeru in da ne bomo gledali na število. Bistveno je, da se ustvari jedro molitve in vere, ki bo seme blagoslova za vse. In Bog se je ozrl na naš dober namen in voljo.

Na drugi petek v decembru smo se v večernih urah začeli zbirati pred

Zgodovinski dogodek - V Hünenbergu smo 12. decembra obhajali prvo slovensko mašo za rojake v kantonih Luzern, Schwyz in Zug.

trgovino COOP v Hünenbergu. Prišel je prvi, drugi in še in še. Pravi čudež za naša omejena pričakovanja. Marsikateri se med seboj niso niti poznali in smo se zato drug drugega še toliko bolj razveselili. Sveto mašo smo darovali v kapelici Weinrebekapelle, ki smo jo izbrali tudi za bodoča srečanja. Po maši pa nas je že čakal pripravljen družabni prostor v bližnjem domu upokojujencev, kjer smo si dali duška ob petju in nazdravljanju naši bodočnosti.

Mogoče bo ta zgled v spodbudo tudi drugim našim skupnostim v Evropi. Ni še razloga za pesimizem. Vedno moramo izhajati iz Jezusove spodbude: »Kje sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu,

sem jaz sredi med njimi.« Treba je brez strahu začeti in vse skupaj izročiti v božje roke. V Švici smo v minulemu letu obnovili že tri opuščene svete maše in tako je število podružnic Slovenske misije narastlo na 14. Za enega duhovnika je to kar velik zalogaj, vendar se da s pravo voljo marsikaj postoriti. Seveda pa morajo biti tudi ljudje dovolj prizanesljivi in potrpežljivi s svojimi pastirji, saj so naše moči omejene, zdravje včasih krhko in naša morala ni vedno na vrhuncu. Zato smo še toliko bolj potrebni molitvene opore.

Vsem rojakom voščim blagoslova in svetle prihodnosti

župnik David

OZANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

OZANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ - STUTTGART

Svete maše v februarju 2004

STUTTGART, sv. Konrad: 1., 8., 15. februarja ob 16.30. V nedeljo, 29. februarja, je peta nedelja v mesecu, ni slovenske maše.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 1. februarja ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 8. februarja ob 9.30 (Neue Welt).

SCHORN DORF, kapela pri sestrah: 15. februarja ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: 21. februarja ob 17.00 (bogoslužje Božje besede po dogovoru iz meseca januarja).

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: v soboto, 21. februarja je srečanje v Aalnu, zato maša v Heilbronnu odpade; vabljeni v Oberstenfeld, v nedeljo, 22. februarja ob 9. uri.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 22. februarja ob 9. uri.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 22. februarja ob 17. uri.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA. STUTTGART: v mesecu februarju bo šola: 7. in 14.; v mesecu marcu pa 6. in 20. od 10. do 12. ure v Slovenskem domu.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: zaradi kulturnega praznika v soboto, 7. februarja, ne bo maše, vabljeni v Pfullingen v soboto, 14. februarja ob 16.45.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 14. februarja ob 16.45.

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu februarju: 5. in 19.; v marcu pa 4. in 18.; od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19. Uradni prevajalec tekstov in dokumentov: Dr. Nikolaj Tarasov, Sophienstr.25, 70178 Stuttgart. Tel: 0711/6365512.

Marko Kremžar: LETO BREZ SONCA

Ozreti se nisem smel, da ne bi vzbudil pozornosti bližajočih se partizanov. Poslušal sem cviljenje samokolnice in pokleknil na zvezka. Počasi sem ju porival pod nogami proti stopalom in ko se mi je zdelo, da mi samokolnica cvili za hrbtom, sem sunil z obema nogama nazaj, da sta zvezka odletela od mene.

Če gre samokolnica mimo, sem izgubljen ..., rumena zvezka na pesku za klečečo vrsto bosta še bolj sumljiva, kakor če bi ju držal v roki.

Samokolnica je cvilila, jaz pa sem gledal strmo predse in sem menda še moliti pozabil. Kar zaslišim, kako se samokolnica za mojim hrbtom prevrne. Nemec je nekaj godrnjal in slišati je bilo, da pospravlja smeti, ki so mu padle s cize. Čez hip je samokolnica spet zacvilila in upognjeni vojni ujetnik je peljal smeti proti latrinam.

Čez čas sem se upal ozreti. Zvezkov ni bilo več. Nisem imel posebno dobrega mnenja o nemških vojaki, a ta mi je nepoznanemu tujemu ujetniku morda rešil življenje, gotovo pa mi je prihranil trpljenje. Popoldne, ko sem šel na latrino, sem videl na dnu jarka med smetmi in odpadki oba rumena zvezka. Tam so končali moji mladostni spomini.

Ko so prišli preiskovalci do mene, so bili že malo naveličani. Eden od njih je z nogo prebrskal kupček reči pred menoj, brcnil v nahrbtnik in ko se je

prepričal, da je prazen, je stopil k naslednjemu v vrsti. Ostali partizani so stali ob strani in gledali. Ker niso nikogar poznali in ker nismo imeli ničesar, kar bi bilo kaj vredno, stvar ni bila več zanimiva.

***

Po preiskavi so nas spet zbrali. Niso nas stlačili na kup. Pustili so, da smo poleyli po robu dvorišča, ob mreži. Popoldne smo z bratom Binetom in Marjanom Magistrom, pa z Zmagom in še s kom pričeli kovati načrte za pobeg. Takrat so nas že tako pomešali med seboj, da sem z nekaterimi prijatelji iz čete za zvezo izgubil stik, a nepričakovano naletel na druge znance. Vprašanje je bilo, kako najti v mreži, ob kateri smo ležali, kako luknjo. Brata Magistra, ki sta poznala Gorenjsko, sta menila, da nas loči od svobode le mreža in da bosta znala najti pot v hribe. Vendar je raslo za mrežo grmovje, nekaka živa meja, ki je ovirala vsak razgled. Kaj se je skrivalo za njo? Ko so se drugi pogovarjali o Kokri in o Savi pa o tem in onem kraju, kamor bi morali kreniti, je bilo zame vse to španska vas. Imena so mi bila znana, a kje smo, nisem imel pojma. Razlagali so mi, da smo ob Poti k vodnemu stolpu in da je to na robu Kranja. Res sem nedaleč od nas videl visok vodni stolp, a za orientacijo je to morda služilo mojim izkušenim tovarišem, meni pa ni kaj dosti koristilo.

Zmenili smo se za najboljšo smer, ki jo bomo ubrali, ko bomo na oni strani mreže. Jaz sem sklenil, da se bom držal drugih. Zmago je imel menda v okolici Kranja neke znance in je bil nad sklepom kar navdušen: »Saj več kot ubiti nas ne morejo ...«

Če se ne motim, je Bine odkril, kje je bila mreža strgana. Ogleдал sem si kraj. Res, čisto pri tleh je bila luknja in z malo dobre volje bi jo bilo mogoče raztegniti. »Ponoči bomo poskusili srečo.«

(Hünenberg) Prvo srečanje rojakov ob oltarju je bilo za marsikoga tudi prvo medsebojno srečanje.

Pa so nas popoldne spet premestili. Pričeli so spraševati, kdo od nas je mladoleten. Nekateri so se takoj javili, jaz pa sem si mislil: »Vsi mladoletni smo prostovoljci. Starejši se lahko izgovore, da so prisilno mobilizirani, zato bodo mladoletnike huje pretepali kot starejše ...« In nisem dvignil roke.

To se danes smešno sliši, a moja logika tedaj očitno ni bila na višku. Ostati med ostalimi domobranci in skupaj s prijatelji se mi je zdelo bolj varno. Pa se je spet vrnilo pred nas nekaj partizanov, ki so pričeli kričati, naj se takoj javi vsak, ki je rojen leta 1928 ali pa kasneje. Vpili so tako, da sem se ustrašil: »Če se ne javim in zvedo kasneje, da sem mladoleten, me bodo še bolj prebutali. Bolje bo, da se javim.« In sem se. S skupino mladoletnih so me odgnali v drug del taborišča v eno izmed praznih barak, proč od ostalih, ki so prestali noč na prostem. Z Zmagom sva se naslednji dan spet sešla, ker so tudi njegov 27. letnik pripeljali med nas, daleč od kraja, kjer sta Marjan in Bine snovala pobeg.

Dan pred tem, ko so nas mladoletne ločili od glavnine, so privedli v taborišče nov transport domobrancev. To nas je strašno potrlo. Spoznali smo, da se vračanje nadaljuje. Vsaj meni do tedaj kaj takega menda ni prišlo na misel. Preveč sem bil pod vtisom neposrednih doživetij. Zdaj je bilo jasno: vse bodo izročili komunistom. Angleži so nam lagali.

Od daleč smo videli prihajati skozi taboriščna vrata dolgo vrsto ujetnikov. Bili so soborci iz oklepnega vlaka. Prepoznali smo jih po uniformah. Vedel sem, da je moj sosed in prijatelj Sandi Zupan med njimi, a ga nisem videl, ker smo bili predaleč, da bi lahko razločil posamezne obraze. Ko se je stemnilo, smo slišali, kako prihajajo v taborišče še nove skupine ujetih domobrancev. V noči z 29. na 30. maj so nekoga ustrelili, kar na lepem, sredi taborišča. Datuma se ne bi spomnil, če ga ne bi kasneje zapisal na košček papirja, kako leto nato pa v že omenjeni

zvezek. Kasneje sem slišal, da je bil ta fant Polde Koman. Ko so ga pri vходу v taborišče preiskali, so baje našli pri njem pozabljen prazen šaržer za pištolo. Ubili so ga na mestu, vpricho njegovih tovarišev.

Kak dan kasneje je taborišče obiskal general Maček. Ni se nam približal. Od daleč sem videl skupino višjih partizanskih oficirjev, a ker nisem nikogar poznal, me niso zanimali. Drugi so menili, da gre za pomembnega obiskovalca. Šele kasneje sem postal pozoren, da so kmalu po tem obisku pričeli tovornjaki domobrance odvažati.

V noči med 31. majem in 1. junijem sta brata Magistra res srečno ušla skozi luknjo v mreži. Po isti poti je našlo pot na svobodo in si tako rešilo življenje, kakor sem izvedel čez leta, še nekaj drugih domobrancev. Pobeg, ki ga partizani niso nikoli odkrili, se je dogodil dan, predno so odpeljali iz kranjskega taborišča prvo skupino ujetnikov.

Nekega dne, na poti z latrine, se mi je posrečilo ob mreži, ki je delila taborišče v dva dela, spregovoriti nekaj besed z enim naših podoficirjev, ki je seveda že zdavnaj strgal z uniforme svoje našitke. Čudil sem se njegovemu optimizmu. Računal je, da bo dobil nekaj let prisilnega dela, »saj je vendar konec vojne in revolucije tudi ...« Prepričan je bil, da nas bodo pustili pri življenju. Ne vem, ali je hotel le meni vlivati poguma ali je res verjel, kar je govoril. Kmalu potem so z ostalimi tudi njega odpeljali v smrt.

V nekaj dneh smo ostali v barakah le mladoletni in tisti, ki so bili manj kot šest mesecev pri domobranci. Tudi dvorišča okrog barak so se izpraznila. Koliko

*Mešani pevski zbor
Slomšek iz Maasmechelena
med nastopom.*

znancev in prijateljev je šlo tiste dni na zadnjo pot! Drug za drugim so odhajali iz taborišča, tesno zastraženi, vsak dan nekaj. Zunaj na cesti so nanje čakali kamioni. Slutili smo, kam gredo, a vseeno smo upali, da se še kdaj vidimo. Med prvimi je odšel Lojze Povše, potem prijatelja Marjan Požun in Stane Brajdih, s katerima smo preživeli toliko lepih ur ob pogovorih in načrtih v naši četi za zvezo, pa Lampič in Semenič, katerega globoko vero sem spoznal šele v trpljenju. Tudi fante z oklepnega vlaka so odpeljali in bogoslovca iz Loma, ki sem ga srečal tisto prvo noč v taborišču.

Za nas, ki smo ostali, se je pričela doba stradanja pa tudi prvih razočaranj. Prvič sem slišal, da je nekdo, bil je mladoleten, za dodatek menaže zabavljajl čez tiste, ki so ga »zapeljali« v boj proti komunizmu. Mole je zvečer, ko je na prag temne sobe, kjer smo bili mladoletni, stopil partizanski častnik in poklical dva, ki sva bila najbližje vratom, naj greva z njim. Ker ni bilo prijetno, kadar so koga poklicali iz skupine, si tudi zdaj nisem obetal nič dobrega. Drugega fanta mojih let sem poznal le na videz. Šla sva za partizanom po razsvetljenem hodniku. Odprl je vrata neke prav tako razsvetljene sobe, ki so jo očitno uporabljali stražarji. Ukazal nama je, naj pomijeva tla, ki so bila res hudo umazana. Pokazal je, kje so vedra in cunje in naju pustil sama. Čez nekaj časa, ko se je vrnil, so bila tla čista, cunji oprani, vedra na svojem mestu. Videti je bil zadovoljen. Rekel je, naj počakava in prinesel od nekod dve menažki, polni dobre, tople hrane iz vojaškega kotla. Zahvalila sva se in pričela hlastno jesti. Moj tovariš je pričel med jedjo zatrjevati partizanu, ki je kadil med vrati in gledal v noč, da ni vedel, kaj dela, ko je šel k domobrancem. Partizan je molčal, mene pa je bilo v dno duše sram svojega tovariša, ki kar ni hotel utihniti. Zdelo se mi je, da hoče dobiti od moža pred nama vsaj namig odobravanja, pa ga ni dobil. Ko sva pojedla, naju je odvedel nazaj v skupno sobo in za-

prl vrata. Sojetnikom sva povedala, kakšno srečo sva imela, nikomur pa nisem omenil vedenja svojega tovariša. Kasneje sva se s tem fantom še videvala, saj smo živeli drug ob drugem, a mislim, da nisva nikoli več govorila.

***

Bil pa sem tudi priča najbolj preprostega pobega iz taborišča, kar si ga je mogoče misliti.

Moralo je biti kmalu po tem, ko so nas mladoletne ločili od ostalih domobrancev. Med nami sta bila tudi dva brata Habjana. Družina je živela sicer na drugem koncu Most, a smo se dobro poznali. Fantje so bili krepki pevci in pri fari smo bili velikokrat skupaj. Z Ivanom, ki je bil z mano istih let, sva kot člana Slovenske legije skrivaj širila po Mostah naše ilegalne letake. Ivan je imel zdaj ob sebi precej mlajšega bratca Justija, ki je prišel z očetom med civilisti ne vem s katerim transportom. Oče, starejši mož, ki ni bil domobranec, je bil menda v drugem delu taborišča.

Nekoč smo ujetniki kot tolikokrat stali pod popoldanskim soncem v vrsti sredi dvorišča. Ker je bilo vse taborišče močno zastraženo, v naši neposredni bližini ni bilo posebne straže. Vojaki so postajali okrog, a se za nas niso menili. Skozi taborišče v smeri od barak, kjer so imeli prej zaprte častnike, takrat pa še njihove žene in hčere, in kjer je bila tudi kuhinja, je star, utrujen konjiček vlekkel voz s sodom gnojnice, ki je smrdela daleč naokrog. Na vozu je sedel starejši možak s klobukom na očeh in poganjal svoje kljuse. Ni pogledal ne na levo ne na desno, najbrž da ne bi preveč videl.

V vrsti je stal poleg brata Ivana Habjanov najmlajši. Naenkrat, ne da bi komu kaj znil, je stekel dvanajstletni fantek iz vrste po dvorišču, se obesil na voz in sedel prav na soro za smrdečim sodom. Stražarji niso čuvali gnojnice, zato ni nihče opazil, da fantič, ki je bil oblečen le v hlače in srajco, ne spada k vozu prav kakor voznik. In tako ga je konjiček odpeljal okrog vogala in skozi taboriščna vrata na prosto – v svobodo. Partizani niso opazili, da je ušel, a so na nek način vendarle izvedeli za pobeg. Kakor so mi pripovedovali kasneje, je bil ubežnik še tisti dan doma, kjer ga je vsa srečna objela mama, ki ni zbežala pred »osvoboditelji«. Kot previdna žena je sina nekaj dni skrivala. Na ta način je Justija obvarovala. Že naslednji dan so partizani pri sosedih poizvedovali za njim. Potem so nanj pozabili.

Otroci so v Augsburgu zapeli in zaplesali.

(Se nadaljuje)

»Mama, v cerkvi je dolgočasno. Vedno moram biti tiho in tako dolgo traja,« se je nakremžil Luka v nedeljo zjutraj.

Mamica je rekla: »Razložila ti bom, kaj se dogaja pri maši. Treba pa je poslušati in sodelovati. Potem ti postane zanimiva in lepa.«

MAŠA JE POLNA VESELJA, ČE SODELUJEMO S SRCEM.

Lučka je opoldne pri polni mizi predlagala, da so bili vsi skupaj nekaj minut popolnoma tiho. Nato so po vrsti povedali, kaj in na koga so ta čas mislili. Bilo je zanimivo poslušati, kaj se dogaja v srcu v tišini. Očenaš so potem zmolili zelo zbrano.

KO SE NAUČIMO MOLČATI, NAM TO POMAGA, DA ZNAMO POSLUŠATI IN RAZMIŠLJATI.

TUDI JAZ ZNAM

1. POTREBUJEŠ:

- TANJŠI PAPIR IN KARTON,
- ŠKARJE,
- LEPILO,
- SVEČKE.

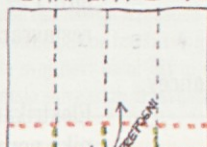

- ### 4. IZ KARTONA IZREŽI KVADRAT VELIKOSTI SPODNJEGA DELA ŠKATLE.

V SREDINI IZREŽI LUKNJO IN ŠTIRI ZAREZE.

- ### 2. PREPOGNI PAPIR NA ŠTIRI ENAKE DELE.

PO RDEČIH ČRTAH PREPOGNI SPODNJI DEL IN S ŠKARJAMI ZAREŽI PO PREGIBIH (ZELENE ČRTICE).

- ### 5. NALEPI KVADRAT NA SPODNJI DEL ŠKATLE.

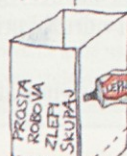

ZLEPI SKUPAJ

ZAŠČITA ZA SVEČO

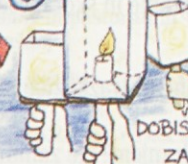
12

- ### 3. PAPIR ZLOŽI SKUPAJ TAKO, DA DOBIŠ ŠKATLO.

ZLEPI SKUPAJ OBA PROSTA ROBOVA IN SPODNJI DEL ŠKATLE. ŠATLA SPODAJ

- ### 6. SVEČO POTISNI OD SPODAJ SKOZI LUKNJO. DOBIŠ PODSTAVEK ZA SVEČO.

DOBIŠ PODSTAVEK ZA SVEČO.

“Vi se torej potegujete za delovno mesto kurirja v naši banki. Lahko navedete kakšne dokaze v prid vaše poštenosti?”

“Seveda! Dvajset let sem bil vratar v mestnem kopaljšču, pa se niti enkrat nisem kopal ...”

Bogataša se pogovarjata, pa reče eden:

“Na stara leta sem vzel k sebi svojega brata. Nič nimam proti, da popije kakšen kozarec mojega konjaka, da proda kakšno mojo cigareto, da obleče kakšno mojo obleko, toda da se mi smeji z mojimi zobmi - tega pa ne prenesem!”

“Ali veš, da današnji časopis piše tudi o meni?”

“Ne. Kje pa?”

“Res. Na 10. strani piše, da je bilo včeraj na tekmi 1000 gledalcev. Med njimi sem bil tudi jaz!”

“Ali ste že kdaj jedli polže?”

“Ja, lani na dopustu!”

“Jaz jih pa še nikoli nisem naročil!”

“Jaz tudi ne. Naročil sem zeleno solato!”

Jože je vprašal Milana:

“Na mizi ležita pamet in kovček denarja. Kaj bi vzel?”

“Pamet!” je odgovoril Milan.

“Jaz pa denar!” se je oglašil Jože.

“Zakaj pa denar?”

“Ker ljudje vedno vzamejo tisto, kar potrebujejo!”

“Zaradi mene lahko ves alkohol tega sveta zlijejo v morje!” je Gregor rekel v družbi prijateljev in znancev.

“Ali si antialkoholik?” ga je vprašal eden od znancev.

“Ne, potapljač sem!”

“Kako kaj s tvojo čebulno dieto?”

“Izgubil sem tri kilograme in skoraj vse prijatelje!”

Janez prijateljem ponosno razkazuje prostore svoje nove hiše.

“Kako je pa s financiranjem?” je zanimalo enega od prijateljev.

“Kar gre. Balkon in dva radiatorja sta že moja!”

Jaguarja bom plačal jaz!” je rekel šejk prijatelju. “Ti si prej plačal pomfri!”

“Med praznovanjem pusta sem bil natakak,” je Miha povedal prijatelju.

“To pa res ni kakšen nenavaden kostum!”

“Nenavaden res ne, praktičen pa. Tebi se sploh ne sanja, koliko sem kasiral!”

Razočarani oče potoži svojemu prijatelju:

“Moj sin je tako nehvaležen. Kupil sem mu avto, stanovanje, plačal sem mu potovanje okoli sveta in mu kupil motorni čoln, opremil sem mu stanovanje in plačujem mu psihiatra. In predstavljam si, on niti ne spregovori z menoj!”

“S kom pa potem govori?”

“S psihiatrom!”

“In o čem?”

“O meni!”

“Kadar vidim neumen obraz, se vedno smejem!”

“Pa te to pri britju nič ne moti?”

Na zavodu za zaposlovanje se oglasi slaščičar, ki potrebuje delavca za svojo slaščičarno.

“Imate kakšne posebne zahteve?”

“Ja, diabetik mora biti!”

Bančni inšpektor je obiskal manjšo ekspozituro na deželi in odkril, da v banki ni nobene stranke, trije uslužbenci pa so kartali. Ker jih je hotel presenetiti, je pritisnil gumb za alarm, a uslužbenci so nadaljevali igro. Čez minuto pa je vstopil natakak iz sosednje restavracije in na pladnju nesel tri vrčke piva.

Elektrikar je za popravilo aparata v stanovanju odvetnika porabil le nekaj minut, ko pa je napisal račun mu je odvetnik dejal:

“Dvajset tisočakov za teh nekaj minut dela!? Toliko v tako kratkem času še jaz nikoli nisem zaslužil!”

“Jaz tudi ne, dokler sem bil odvetnik.”

“Kateri dan v tednu je za uradnike najbolj delovno intenziven?”

“Ponedeljek, ko morajo odtrgati kar dva lista s koledarja!”

402A1 Na parceli 1.500 m² ugodno prodamo stanovanjsko hišo, ločen objekt »Bistro« in zazidalni del s starejšim objektom. Tel. v Sloveniji 040 398-252.

401A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). –

Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

401A3 V smeri Maribor-Ruše prodam enonadstropno hišo z vsemi priključki (koristni prostori-175 kv. metrov). S hišo tudi sadovnjak z vrtno na površini 1.300 kv. metrov. Cena: 150.000 EUR. Tel: 0049 (0)711-5910203.

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu

<http://miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm>

Katoliška Cerkev v Sloveniji

<http://www.rkc.si>

Mariborska škofija

<http://mb.rkc.si>

Republika Slovenija

<http://www.sigov.si>

Koroški tednik NEDELJA

<http://www.nedelja.at>

Katoliški tednik DRUŽINA

<http://www.druzina.si>

Mesečnik OGNJIŠČE

<http://www.ognjisce.si>

Izseljensko društvo

SLOVENIJA V SVETU

<http://www.drustvo-svs.si>

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije

<http://www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm>

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI

<http://www.sdo-sfz.com.ar>

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:

<http://zvone.freeweb.bz>

Slovenska katoliška misija Berlin:

<http://www.skmberlin.de>

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skg ffm/>

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:

<http://www.skm-mannheim.de>

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:

<http://home.t-online.de/home/skm.st/>

Slovenska katoliška misija v Švici:

<http://www.slomisija.ch>

Elektronski naslovi slovenskih izseljenskih duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikanek, London
cikanek@msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojzij Rajk,

Eisden

lrajk@pi.be, lrajk@skynet.be

NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin

dori@skmberlin.de

Roman Kutin, Augsburg

kutin@volja.net

Alojzij Zaplotnik, Essen

azaplotnik@t-online.de

Stanislav Čeplak, Oberhausen

sceplak@t-online.de

Martin Mlakar, Koeln

skm.koeln@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt

skg ffm@t-online.de

Janez Modic, Mannheim

janez@skm-mannheim.de

Stanislav Gajšek, Ingolstadt

skm.in@t-online.de

Zvone Štrubelj, Stuttgart

zvones@gmx.de

Marko Dvořák, Ulm

marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München

zveza-sid@msn.com

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg

zvone@telia.com

ŠVICA, David Taljat, Zürich

taljat.david@bluewin.ch

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

zveza-sid@msn.com, beksl@siol.net

RAFAELOVA DRUŽBA

rafaelova.druzba@siol.net

Pristojne prijavne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@onljine.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 4.000 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASI2X • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Oblikovanje in grafična priprava:** TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSkih IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA**Stanislav Cikaneč**

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA**Anton Štekl**, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575

Oskrbuje tudi skupnost
v Linzu in Freilassingu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA**Alojzij Rajk**

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA**Jože Kamin**

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin, delegat

Toni Drašček
14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

ITALIJA**SLOVENIK:**

dr. Jožko Pirc
Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

SRBIJA IN ČRNA GORA**Jože Hauptman**

Hadži Milentija 75
11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA**Izidor Pečovnik**

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Aventinstr. 25
D-85051 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Staffenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
faks: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA**Zvone Podvinski**

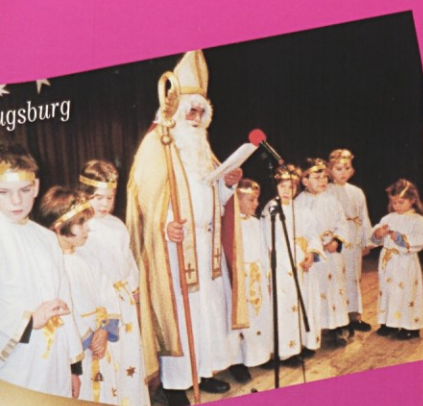
Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA - LIECHTENSTEIN**mag. David Taljat**

Hallwylstrasse 60
CH-8004 ZÜRICH
tel. (*41) 01 301 31 32
faks (*41) 01 303 07 88
GSM (*41) 079 777 39 48

Miklavž je obiskal naše najmlajše

Augsburg

Ravensburg

München

Paris

Ulm

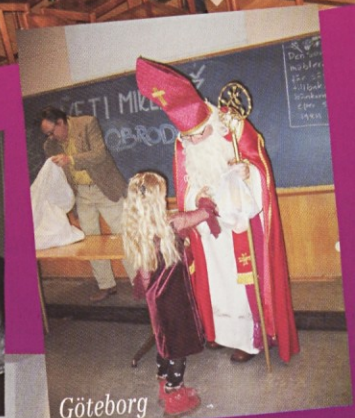
Olten

Frankfurt

Stuttgart

Göteborg

Zürich

ISSN 1408-9726

9 771408 972008